

Suvestinė redakcija nuo 2020-06-04

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19773

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ ATRANKOS IR ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2015 m. gruodžio 11 d. Nr. 1V-992

Vilnius

Vadovaudamasis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, pavirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, 7.11.1 papunkčiu:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [1V-984](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2018-12-31, i. k. 2018-22006

1. T v i r t i n u Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisykles (pridedama).
2. P a v e d u Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamentui teikti paaiškinimus dėl šio įsakymo 1 punkte patvirtinto aprašo.

Vidaus reikalų ministras

Saulius Skvernelis

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministro 2015 m. gruodžio 11 d.
įsakymu Nr. 1V-992
(Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministro 2018 m. gruodžio 31 d.
įsakymo Nr. 1V-984 redakcija)

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ ATRANKOS IR ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato vietos plėtros strategijų, parengtų pagal Vietos plėtros strategijų rengimo taisykles (toliau – Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklės), patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 1V-36 „Dėl Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – vietos plėtros strategijos), atrankos ir įgyvendinimo tvarką.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013, L 347, p. 320) (toliau – reglamentas Nr. 1303/2013), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1081/2006 (OL 2013, L 347, p. 470) (toliau – reglamentas Nr. 1304/2013), Lietuvos Respublikos partnerystės sutartimi, patvirtinta Europos Komisijos 2014 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. 2014LT16M8PA001, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėmis, pavirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“ (toliau – Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklės), Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklėmis, 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397, 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.6.1-ESFA-T-909 priemonės „Vietos plėtros strategijų rengimas“ projektų finansavimo

sąlygų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gegužės 18 d. įsakymu Nr. 1V-402 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.6.1-ESFA-T-909 priemonės „Vietos plėtros strategijų rengimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės).

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia reglamentas Nr. 1303/2013, reglamentas Nr. 1304/2013, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklės, Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“, Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1V-480 „Dėl Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairių patvirtinimo“, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklės.

II SKYRIUS

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ TVIRTINIMAS, ĮGYVENDINIMAS, VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ SĄRAŠŲ SUDARYMAS IR TVIRTINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

KVIETIMAS TEIKTI VIETOS PLĖTROS STRATEGIJAS TVIRTINIMUI

4. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui įsakymu nustačius vietos plėtros strategijų atrankos pradžia, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Ministerija) skelbia kvietimą teikti vietos plėtros strategijas tvirtinimui (toliau – kvietimas tvirtinimui). Likus nepanaudotų lėšų vietos plėtros strategijoms finansuoti, Ministerija gali skelbti papildomą kvietimą tvirtinimui. Kvietimas tvirtinimui skelbiamas Ministerijos interneto svetainėje www.vrm.lt.

ANTRASIS SKIRSNIS

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ TEIKIMAS IR TIKSLINIMAS

5. Miesto vietos veiklos grupė (toliau – miesto VVG) vietos plėtros strategiją Ministerijai pateikia elektroniniu formatu, naudojantis portalo interneto prieiga adresu www.vrm.lt arba miesto VVG vadovas ar jo įgaliotas asmuo įteikia asmeniškai adresu: Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius. Kitais negu Taisyklių 5 punkte nurodytais būdais (pvz., registruotu paštu) paraiškos nepriimamos.

Vietos plėtros strategijos gali būti teikiamos iki kvietime teikti vietos plėtros strategijas nurodytos datos, atsižvelgiant į Ministerijos darbo dienos pabaigos laiką. Vėliau pateiktos vietos plėtros strategijos nepriimamos.

6. Vietos plėtros strategiją asmeniškai gali pateikti visuotinio miesto VVG narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę, įgaliotas asmuo (toliau – įgaliotas asmuo).

7. Miesto VVG Ministerijai kartu su vietos plėtros strategija pateikia visuotinio miesto VVG narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę, sprendimo, kuriuo patvirtinta vietos plėtros strategija, kopiją ir dokumentus, patvirtinančius, kad vietos plėtros strategija patvirtinta Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 25 punkto nustatyta tvarka.

8. Vietos plėtros strategija pateikiama su lydraščiu, kuriame miesto VVG turi nurodyti savo kontaktinę informaciją (įgalioto asmens vardas, pavardė, telefono numeris, elektroninis paštas). Pasikeitus lydraštyje nurodytai informacijai miesto VVG nedelsiant elektroniniu paštu arba raštu turi informuoti Ministeriją.

9. Jei miesto VVG nebuvo skirta parengiamoji parama vietos plėtros strategijos parengimo išlaidoms kompensuoti, miesto VVG kartu su Taisyklių 7 punkte nurodytais dokumentais Ministerijai turi pateikti Aprašo 41.2–41.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus.

10. Vietos plėtros strategija turi būti pateikta spausdintine forma (surinkta kompiuteriu). Ranka užpildyta vietos plėtros strategija atmetama. Turi būti pateikiamas vietos plėtros strategijos originalas, kurio pirmajame puslapyje aiškiai nurodoma: ORIGINALAS. Kiekvienas vietos plėtros strategijos originalo lapas turi būti pasirašytas įgalioto asmens ir patvirtintas antspaudu (jei toks yra).

11. Vietos plėtros strategija turi būti parengta lietuvių kalba. Kita kalba parengta vietos plėtros strategija atmetama.

12. Pateikus Ministerijai vietos plėtros strategiją miesto VVG neturi teisės teikti papildomos informacijos, jeigu jos neprašo Ministerija, išskyrus atvejį, kai po vietos plėtros strategijos užregistravimo keičiasi miesto VVG kontaktiniai duomenys. Jei po vietos plėtros strategijos užregistravimo Ministerijoje dienos, susiklostė tam tikros aplinkybės, iš esmės keičiančios vietos plėtros strategijos įgyvendinimo galimybes, miesto VVG turi raštu informuoti Ministeriją apie pateiktos vietos plėtros strategijos atšaukimą.

13. Vietos plėtros strategijos tikslinimas turi būti raštu suderintas su Ministerija. Miesto VVG Ministerijai pateikia motyvuotą pasiūlymą ir visuotinio jos narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę, sprendimą dėl vietos

plėtos strategijos tikslinimo. Ministerija per 5 darbo dienas raštu informuoja miesto VVG apie priimtą sprendimą.

TREČIASIS SKIRSNIS VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ADMINISTRACINĖS ATITIKTIES, NAUDOS IR KOKYBĖS KRITERIJAI

14. Administracinės atitikties kriterijai:

14.1. vietos plėtos strategija atitinka Vietos plėtos strategijų rengimo taisyklių 12–21 punktų reikalavimus;

14.2. pateiktos Taisyklių 7 punkte nurodytų dokumentų kopijos.

15. Vietos plėtos strategijos naudos ir kokybės kriterijai:

15.1. Vietos plėtos strategijos įgyvendinimu siekiama gyventojų užimtumo miesto VVG veiklos teritorijoje skatinimo (skiriama iki 15 balų):

15.1.1. vietos plėtos strategijos veiksams įgyvendinti suplanuotas įtraukti dalyvių skaičius ne mažiau kaip 50 (skiriama 15 balų);

15.1.2. vietos plėtos strategijos veiksams įgyvendinti suplanuotas įtraukti dalyvių skaičius ne mažiau kaip 40 (skiriama 10 balų);

15.1.3. vietos plėtos strategijos veiksams įgyvendinti suplanuotas įtraukti dalyvių skaičius ne mažiau kaip 30 (skiriami 5 balai);

15.1.4. vietos plėtos strategijos veiksams įgyvendinti suplanuotas įtraukti dalyvių skaičius mažiau kaip 30 (skiriama 0 balų).

15.2. Vietos plėtos strategijos investavimo logika (skiriama iki 35 balų):

15.2.1. stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (toliau – SSGG) analizės stiprybės ir silpnybės išsamiai susietos su situacijos analizėje pateiktais statistiniais duomenimis (skiriami 3 balai);

15.2.2. miesto VVG teritorijos plėtos poreikiai išsamiai susieti su SSGG analizės išvadamis, miesto VVG teritorijos gyventojų poreikiais, aiški poreikių prioritetų nustatymo sistema (skiriami 4 balai);

15.2.3. pasirinkti tinkami vietos plėtos strategijos uždaviniai ir veiksmai identifikuotiems ir pasirinktiems miesto VVG teritorijos vietos plėtos poreikiams tenkinti (skiriama 20 balų);

15.2.4. suplanuotos lėšos vietos plėtos strategijos veiksams yra pakankamos vietos plėtos strategijos tikslui pasiekti (skiriami 3 balai);

15.2.5. vietos plėtos strategijos pasiekimų rodikliai pagal konkrečius uždavinius yra realūs, suderinti su suplanuotomis lėšomis, vietos plėtos strategijos veiksmų plane nurodyti vietos plėtos strategijos įgyvendinimo etapai pagrindžia jų pasiekiamumą (skiriami 5 balai).

15.3. vietos plėtros strategija parengta kelių miestų aglomeracijai (skiriama 10 balų);

15.4. vietos plėtros strategija prisideda prie integruotos teritorijos vystymo programos uždavinio įgyvendinimo, kuomet miesto VVG vykdo veiklą mieste (miestuose), kurie yra tikslinės arba pereinamojo laikotarpio teritorijos (skiriama 10 balų);

15.5. vietos plėtros strategija skirta daugiau nei vienai miesto VVG teritorijoje gyvenančiai tikslinei grupei (pavyzdžiui, neįgaliesiems, bedarbiams, ilgalaikiams bedarbiams, neaktyviems asmenims, ir pan.) (skiriama 10 balų);

15.6. vietos plėtros strategija skirta pabėgėlių socialinei integracijai (skiriama 10 balų);

15.7. per vietos plėtros strategijos veiksmus numatytas bendradarbiavimas su kitomis VVG (skiriami 5 balai);

15.8. vietos plėtros strategijoje numatytas didesnis nei 7,5 procentų savivaldybės biudžeto, kitų viešųjų lėšų ir (arba) privačių lėšų (toliau – nuosavos lėšos) prisidėjimas pagal Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 20.1 punkte nurodytus finansavimo šaltinius (skiriama iki 5 balų):

15.8.1. numatytas didesnis nei 30 procentų nuosavų lėšų prisidėjimas (skiriami 5 balai);

15.8.2. numatytas didesnis nei 25 iki 30 procentų nuosavų lėšų prisidėjimas (skiriami 4 balai);

15.8.3. numatytas didesnis nei 20 iki 25 procentų nuosavų lėšų prisidėjimas (skiriami 3 balai);

15.8.4. numatytas didesnis nei 15 iki 20 procentų nuosavų lėšų prisidėjimas (skiriami 2 balai);

15.8.5. numatytas didesnis nei 7,5 iki 15 procentų nuosavų lėšų prisidėjimas (skiriamas 1 balas).

16. Didžiausia galima vietos plėtros strategijai skirti balų suma – 100.

17. Mažiausia privaloma surinkti balų suma, kad vietos plėtros strategija būtų patvirtinta yra 70.

KETVIRTASIS SKIRSNIS VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VERTINIMAS

18. Vietos plėtros strategijos vertinimą atlieka Ministerijos Regioninės politikos departamentas.

19. Vietos plėtros strategijos turi būti įvertintos ne vėliau kaip per 40 darbo dienų nuo vietos plėtros strategijos Ministerijoje gavimo dienos. Šis terminas gali būti pratęstas iki 60 darbo dienų vidaus reikalų viceministro, atsakingo už regioninės plėtros politiką, sprendimu, atsižvelgiant į gautų vietos plėtros strategijų skaičių.

20. Vietos plėtros strategijų vertinimas atliekamas pagal jų pateikimo Ministerijai datą ir laiką.

21. Vietos plėtros strategijų vertinimą sudaro du etapai:

21.1. vietos plėtros strategijos administracinės atitikties vertinimas;

21.2. vietos plėtros strategijos naudos ir kokybės vertinimas.

22. Vietos plėtros strategijos administracinės atitikties vertinimas atliekamas pagal Taisyklių 14 punkte nustatytus kriterijus.

23. Jeigu miesto VVG nebuvo skirta parengiamoji parama vietos plėtros strategijos parengimo išlaidoms kompensuoti, Ministerijos Regioninės politikos departamentas prieš atlikdamas Taisyklių 21 punkte nurodytus vertinimus įvertina, ar miesto VVG atitinka Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 4 ir 5 punktų reikalavimus.

24. Ministerijos Regioninės politikos departamentas, atlikęs administracinės atitikties vertinimą, vietos plėtros strategijų, kurios atitinka Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 4 ir 5 punkto reikalavimus ir administracinės atitikties kriterijus, atlieka vietos plėtros strategijų, naudos ir kokybės vertinimą.

25. Vietos plėtros strategijos naudos ir kokybės vertinimas atliekamas pagal Taisyklių 15 punkte nustatytus kriterijus.

26. Jeigu vietos plėtros strategijos naudos ir kokybės vertinimo metu nustatyta didžiausia galima vietos plėtros strategijos tinkamų finansuoti išlaidų suma ir didžiausias galimų skirti vietos plėtros strategijai finansavimo lėšų dydis yra mažesni už vietos plėtros strategijoje nurodytą tinkamų finansuoti išlaidų sumą ir prašomą vietos plėtros strategijai skirti finansavimo lėšų dydį, Ministerijos Regioninės politikos departamentas raštu išsiunčia miesto VVG užklausimą ir siūlo įgyvendinti vietos plėtros strategiją už nustatyto dydžio skiriamų finansavimo lėšų sumą. Miesto VVG ne vėliau kaip per 15 darbo dienų raštu informuoja Ministeriją apie priimtą sprendimą. Miesto VVG nepateikus Ministerijai atsakymo laikoma, kad miesto VVG atsisako įgyvendinti vietos plėtros strategiją.

27. Ministerijos Regioninės politikos departamentas, atlikęs Taisyklių 21 punkte nurodytus vertinimus, parengia ir teikia Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu sudarytam Jungtiniam vietos plėtros strategijų atrankos komitetui (toliau – Komitetas) vertinimo ataskaitą, kurioje nurodo:

27.1. bendrą informaciją apie 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.6.1-ESFA-T-909 priemonę „Vietos plėtros strategijų rengimas“ (toliau – Priemonė) ir kvietimą tvirtinimui;

27.2. informaciją apie vietos plėtros strategijas, kurias siūloma tvirtinti ir finansuoti, nurodant kiekvienai vietos plėtros strategijai Ministerijos siūlomą skirti lėšų sumą;

27.3. informaciją apie siūlomas nefinansuoti vietos plėtros strategijas;

27.4. informaciją apie teritoriškai persidengiančių vietos plėtros strategijų papildomumą ir sinergiją, nurodant dvigubo finansavimo prevencijos priemones.

28. Vietos plėtros strategija nefinansuojama, jeigu:

28.1. miesto VVG neatitinka Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 4 ir 5 punktų reikalavimų;

28.2. vietos plėtros strategija neatitinka bent vieno iš Taisyklių 14 punkte nurodytų kriterijų;

28.3. vietos plėtros strategija įvertinta mažiau kaip 70 balų;

28.4. miesto VVG nesutinka įgyvendinti vietos plėtros strategijos už Ministerijos siūlomą skirti lėšų sumą.

PENKTASIS SKIRSNIS VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ ATRANKA IR SĄRAŠŲ SUDARYMAS

29. Vietos plėtros strategijas tvirtinimui atranka Komitetas. Komiteto pirmasis posėdis turi įvykti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų Komiteto pirmininkui gavus Ministerijos Regioninės politikos departamento vertinimo ataskaitą.

30. Komitetas atrinkdamas vietos plėtros strategijas užtikrina vietos plėtros strategijų tarpusavio papildomumą, sinergiją ir dvigubo finansavimo prevenciją.

31. Komitetas, atsižvelgdamas į Ministerijos Regioninės politikos departamento pateiktą vertinimo ataskaitą, atranka vietos plėtros strategijas ir sudaro vietos plėtros strategijų sąrašus:

31.1. siūlomų atrinkti ir finansuoti didžiųjų miestų vietos plėtros strategijų sąrašą;

31.2. siūlomų atrinkti ir finansuoti vietos plėtros strategijų sąrašą;

31.3. rezervinį vietos plėtros strategijų sąrašą;

31.4. siūlomų nefinansuoti vietos plėtros strategijų sąrašą.

32. Komitetas per 5 darbo dienas nuo Taisyklių 31.1–31.4 papunkčiuose nurodytų sąrašų sudarymo pateikia šiuos sąrašus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui.

33. Taisyklių 31.2 ir 31.3 papunkčiuose nurodyti vietos plėtros strategijų sąrašai sudaromi vietos plėtros strategijų surinktų balų mažėjimo tvarka (daugiausiai balų surinkusiai vietos plėtros strategijai suteikiama pirma vieta ir t. t.). Vietos plėtros strategijas įvertinus vienodu balų skaičiumi aukštesnė pozicija sąrašė suteikiama tai vietos plėtros strategijai, kurios registravimo Ministerijoje data ir laikas yra pirmesnis.

34. Į Taisyklių 31.2 papunktįje nurodytą sąrašą įtraukiamos vietos plėtros strategijos, kurių įgyvendinimui pagal Priemonę pakanka lėšų.

35. Į Taisyklių 31.3 papunktįje nurodytą sąrašą įtraukiamos vietos plėtros strategijos, kurių įgyvendinimui pagal Priemonę lėšų nepakanka, surinktų balų mažėjimo tvarka. Skyrus Priemonei

papildomą finansavimą vietos plėtros strategijos iš Taisyklių 31.3 papunktyje nurodyto sąrašo eilės tvarka perkeliamos į Taisyklių 31.2 papunktyje nurodytą sąrašą.

36. Vietos plėtros strategijos, atitinkančios bent vieną Taisyklių 28 punkte nurodytą sąlygą, įtraukiamos į Taisyklių 31.4 papunktyje nurodytą sąrašą.

37. Komitetas, atlikdamas vietos plėtros strategijų atranką, gali priimti sprendimą pasiūlyti miesto VVG patikslinti vietos plėtros strategiją ir nustatyti terminą patikslintai vietos plėtros strategijai pateikti. Apie šį Komiteto sprendimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Komiteto sprendimo priėmimo Ministerijos Regioninės politikos departamentas raštu informuoja miesto VVG. Miesto VVG atsisakius patikslinti vietos plėtros strategiją pagal Komiteto sprendimą ar nepateikus patikslintos vietos plėtros strategijos per Komiteto nustatytą terminą, Komitetas vietos plėtros strategiją įtraukia į Taisyklių 31.4 papunktyje nurodytą sąrašą.

38. Komitetas, nepritaręs Ministerijos Regioninės politikos departamento naudos ir kokybės vertinimo metu vietos plėtros strategijai skirtai balų sumai, parengia išvadą dėl vertinimo tikslinimo ir grąžina vietos plėtros strategiją iš naujo vertinti Ministerijos Regioninės politikos departamentui.

39. Ministerijos Regioninės politikos departamentas per 10 darbo dienų atsižvelgia į Komiteto išvadoje dėl vertinimo tikslinimo pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Ministerijos Regioninės politikos departamentas parengia vertinimo ataskaitą ir kartu su vietos plėtros strategija pateikia Komitetui pakartotinei vietos plėtros strategijų atrankai.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ SĄRAŠŲ TVIRTINIMAS

40. Taisyklių 31.1–31.4 papunkčiuose nurodytus sąrašus tvirtina Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras.

41. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro patvirtinti Taisyklių 31.1–31.4 papunkčiuose nurodyti sąrašai su kiekvienai vietos plėtros strategijai skirta finansavimo lėšų suma skelbiami Ministerijos interneto svetainėje www.vrm.lt, www.miestobendruomene.lt.

42. Patvirtinus Taisyklių 31.1–31.4 papunkčiuose nurodytus sąrašus Ministerija per 3 darbo dienas miesto VVG išsiunčia pranešimą apie priimtą sprendimą.

III SKYRIUS MIESTO VVG PAREIGOS, TEISĖS, VIETOS PLĖTROS PROJEKTŲ ATRANKA

PIRMASIS SKIRSNIS MIESTO VVG PAREIGOS

43. Miesto VVG įgyvendinant vietos plėtros strategiją įsipareigoja:

43.1. užtikrinti miesto VVG atitiktį Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 4 punkte nustatytiems reikalavimams visą vietos plėtros strategijos įgyvendinimo laikotarpį;

43.2. atrinkti vietos plėtros projektus laikantis Taisyklių 44 punkte ir šio skyriaus trečiame, ketvirtame ir penktame skirsniuose nustatytų reikalavimų;

43.3. stiprinti vietos plėtros projektų rengėjų ir vykdytojų gebėjimus, reikalingus rengiant vietos plėtros projektus ir (ar) administruojant jų įgyvendinimą;

43.4. šio skyriaus septintame ir dešimtame skirsniuose nustatyta tvarka vykdyti miesto VVG atrinktų vietos plėtros projektų ir vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėseną, vertinti vietos plėtros strategijos įgyvendinimo rezultatus, imtis aktyvių veiksmų, reikalingų užtikrinti vietos plėtros strategijos veiksmų įgyvendinimą, vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėsenos rodiklių pasiekimą;

43.5. šio skyriaus devintame skirsnyje nustatyta tvarka viešinti vietos plėtros strategiją, jos įgyvendinimą, informaciją apie miesto VVG;

43.6. atsiskaityti už vietos plėtros strategijos įgyvendinimo rezultatus pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.6.1-ESFA-T-910 priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimo administravimas“ projektų finansavimo sąlygų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. 1V-483 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ Nr. 08.6.1-ESFA-T-910 priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimo administravimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“, ir miesto VVG projekto, finansuojamo pagal vietos plėtros strategijų įgyvendinimo administravimo projektų finansavimo sąlygų aprašą (toliau – vietos plėtros strategijų įgyvendinimo administravimo projektas), sutartyje nustatyta tvarka ir Taisyklių 43 punkte nustatytų užduočių įgyvendinimą Ministerijai ir įgyvendinančiajai institucijai (toliau – Agentūra).

44. Miesto VVG, atlikdama vietos plėtros strategijos įgyvendinimo veiksmus, turi laikytis šių principų:

44.1. objektyvumo, nediskriminavimo ir lygiateisiškumo:

44.1.1. vietos plėtros projektų atrankos kriterijus ir vietos plėtros projektų atrankos tvarką nustatyti taip, kad nebūtų nepagrįstai ribojamos vietos plėtros projektinių pasiūlymų teikėjų (toliau – pareiškėjai) galimybės ar nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems pareiškėjams;

44.1.2. visiems pareiškėjams teikti vienodą informaciją apie miesto VVG paskelbtą kvietimą, taip pat sudaryti vienodas sąlygas tokią informaciją gauti.

44.2. nešališkumo ir skaidrumo:

44.2.1. asmenys, dalyvaujantys rengiant ir priimant miesto VVG sprendimus dėl kvietimo dokumentų ar jų pakeitimų tvirtinimo, vietos plėtros projektų sąrašų, rezervinių vietos plėtros projektų sąrašų ar jų pakeitimų tvirtinimo ir (ar) vietos plėtros strategijos keitimo, (t. y. miesto VVG administracijos darbuotojai ir šiame papunktyje nurodytus sprendimus priimančių miesto VVG organų nariai) turi savo veikloje užtikrinti viešųjų interesų viršenybę ir deklaruoti savo privačius interesus, kaip nustatyta Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatyme;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

44.2.2. visi vietos plėtros projektų vertintojai, su vietos plėtros projektų atranka ir (ar) vietos plėtros strategijos keitimu susijusius sprendimus priimantys ar jų priėmimo dalyvaujantys asmenys Taisyklių 54, 59, 65 ir 103¹ punktuose nustatytais atvejais ir tvarka privalo deklaruoti galimą interesų konfliktą ir esant galimam interesų konfliktui nusišalinti;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

44.2.3. apie vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo rezultatus, priimtus sprendimus dėl vietos plėtros projektų sąrašų sudarymo ar keitimo turi būti informuojama Taisyklių šio skyriaus penktame ir devintame skirsniuose nustatyta tvarka;

44.2.4. vietos veiklos grupė negali į vietos plėtros projektų sąrašą įtraukti tokio projekto, dėl kurio vertinimo ar įtraukimo į vietos plėtros projektų sąrašą buvo siekta daryti neteisėtą įtaką, t. y. buvo kreiptasi į kompetentingas teisėsaugos institucijas, kurios patvirtino neteisėtos įtakos darymo faktus;

44.2.5. Ministerijai ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas kontroliuojančioms institucijoms sudaryti sąlygas susipažinti su miesto VVG dokumentais, susijusiais su vietos plėtros projektų atrankos vykdymu, ir nustatyti vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimą atlikusius ir su vietos plėtros projektų atranka sprendimus priėmusius asmenis.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

44.3. konfidencialumo – turi vietos plėtros projektiniame pasiūlyme, paraiškoje dėl vietos plėtros projekto finansavimo (toliau – vietos plėtros projekto paraiška) ir vietos plėtros projekto sutartyje pateiktą informaciją naudoti tik vietos plėtros projektinio pasiūlymo vertinimo, vietos plėtros projekto atrankos, stebėsenos ir (ar) vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėsenos, vertinimo tikslais ir neskleisti informacijos apie vietos plėtros projektą, išskyrus šiose Taisyklėse nustatytus atvejus ir atvejus, kai tokia informacija naudojama siekiant dalintis gerąja vietos plėtros

strategijų įgyvendinimo, įgyvendinimo administravimo patirtimi ar Ministerijai, Agentūrai vykdant komunikavimo apie Priemonę veiksmus;

44.4. išsamumo – miesto VVG sprendimai turi būti aiškūs ir argumentuoti.

ANTRASIS SKIRSNIS MIESTO VVG TEISĖS

45. Miesto VVG turi teisę:

45.1. iš Ministerijos ir Agentūros gauti jų turimą, su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu susijusią informaciją (pvz. informaciją apie Agentūros vertinamus ar įgyvendinamus vietos plėtros projektus, planuojamus vietos plėtros strategijos, vietos plėtros projektų viešinimo veiksmus) (išskyrus informaciją, kurios pateikimas reikštų Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatų pažeidimą),

45.2. iš Ministerijos ir Agentūros gauti konsultacijas, ir mokymus Taisyklių, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių ir Aprašo nuostatų taikymo klausimais, taip pat iš Ministerijos gauti metodinę pagalbą dėl Taisyklių 43 punkte nustatytų pareigų vykdymo. Į miesto VVG raštu ir elektroniniu paštu pateiktus klausimus turi būti atsakoma naudojantis tomis pačiomis ryšio priemonėmis, kuriomis miesto VVG pateikė klausimą. Į miesto VVG elektroniniu paštu pateiktus klausimus Ministerija ir Agentūra turi atsakyti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas. Į raštu pateiktus klausimus Agentūra ir Ministerija atsako ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo klausimo gavimo. Jei per nurodytus terminus atsakymai į miesto VVG pateiktus klausimus nepateikiami, Ministerija ir Agentūra turi informuoti apie nesuteikimo priežastis ir nurodyti, kada konsultacijos ir / ar metodinė pagalba bus suteikta;

45.3. iš Ministerijos ir Agentūros gauti informaciją apie Ministerijos ar Agentūros planuojamus susitikimus su vietos plėtros projektų pareiškėjais / vykdytojais, išskyrus informaciją apie Agentūros numatomas neplanines projektų patikras vietoje;

45.4. gauti informaciją apie vietos plėtros projektus Taisyklių 80 ir 116 punktuose nustatyta tvarka, taip pat informaciją apie vietos plėtros projektų paraiškas, kurios, Agentūros vertinimu, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta tvarka atmestinos, ir tokių paraiškų trūkumus;

45.5. dalyvauti teisės aktu, susijusių su Priemonės įgyvendinimu, rengime, keitime;

45.6. pasitelkti išorės ekspertus Taisyklių 43 punkte nustatytų pareigų vykdymui.

TREČIASIS SKIRSNIS VIETOS PLĖTROS PROJEKTŲ ATRANKOS PLANAVIMAS

46. Miesto VVG planuodama miesto VVG vietos plėtros projektų atranką rengia vietos plėtros projektų atrankos planą pagal Taisyklių 1 priede nustatytą formą. Miesto VVG vietos plėtros projektų atranką (kvietimų paskelbimo, vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ir vietos plėtros projektų sąrašų sudarymo terminus) planuoja atsižvelgdama į vietos plėtros strategijoje nustatytą vietos plėtros strategijos veiksmų įgyvendinimo terminus taip, kad būtų užtikrinama ne lėtesnė nei Taisyklių 2 priede nustatyta vietos plėtros strategijos uždavinių ir veiksmų įgyvendinimo sparta.

47. Vietos plėtros projektų atrankos planus miesto VVG parengia ir Ministerijai el. paštu vilnius.rpd.rastine@vrm.lt pateikia kartą per metų ketvirtį, t. y. iki kiekvienų metų kovo 31 d., birželio 30 d., rugsėjo 30 d. ir gruodžio 31 d. Miesto VVG neturi rengti ir Ministerijai teikti Vietos plėtros projektų atrankos plano, jeigu ji:

47.1. yra su Agentūra sudariusi vietos plėtros strategijų įgyvendinimo administravimo projekto sutartį mažiau nei prieš 60 dienų; suėjus šiame papunktyje nurodytam terminui, miesto VVG vietos plėtros projektų atrankos planus Ministerijai turi teikti Taisyklių 46 punkte nustatytais terminais;

47.2. yra atrinkusi visus vietos plėtros projektus visiems vietos plėtros strategijos veiksams įgyvendinti ir vietos plėtros strategijos uždavinių įgyvendinimo stebėsenos produkto rodiklių reikšmėms pasiekti.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

KVIETIMŲ TEIKTI VIETOS PLĖTROS PROJEKTINIUS PASIŪLYMUS

ATRANKAI DOKUMENTŲ RENGIMAS, TVIRTINIMAS, KEITIMAS, SKELBIMAS

48. Miesto VVG, iki Taisyklių 54 punkte nustatyta tvarka, paskelbdama kvietimą, turi parengti ir patvirtinti kvietimo dokumentus, kuriais vadovaudamasi miesto VVG atliks pagal paskelbtą kvietimą pateiktų vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimą, atranką:

48.1. vietos plėtros projektų atrankos kriterijus (įskaitant vietos plėtros projektų vertinimo balų skalę tais atvejais, kai vietos plėtros strategijoje nėra nurodytas konkretus vietos plėtros strategijos veiksmo, kuriam įgyvendinti skelbiamas kvietimas, vykdytojas);

48.2. projektinių pasiūlymų vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašą. Miesto VVG gali tą patį projektinių pasiūlymų vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašą taikyti pagal visus VVG skelbiamus kvietimus pateiktų vietos plėtros projektų vertinimui ir atrankai;

48.3. kvietimą;

48.4. projektinio pasiūlymo formą (miesto VVG projektinio pasiūlymo formą gali rengti atsižvelgdama į Taisyklių 9 priede nurodytą formą). Miesto VVG tą pačią projektinių pasiūlymų formą gali taikyti visiems miesto VVG skelbiamiems kvietimams.

49. Kvietimo dokumentai turi būti:

49.1. parengti atsižvelgiant į vietos plėtros strategijos nuostatas;

49.2. aiškūs ir tinkami vietos plėtros projektus atrinkti skaidriai, objektyviai, nediskriminuojančiai, išvengiant interesų konfliktų, taip pat užtikrinti atrinktų vietos plėtros projektų atitiktį vietos plėtros strategijai ir pirmenybės teikimą didesnę indėlį į vietos plėtros strategijos uždavinių ir tikslų įgyvendinimą turintiems vietos plėtros projektams.

50. Kvietime turi būti nurodyta:

50.1. vietos plėtros strategijos veiksmas ar veiksmo dalis, kuriam (kurai) įgyvendinti skelbiamas kvietimas;

50.2. vietos plėtros projektų atrankos kriterijai ir vietos plėtros projektų vertinimo ir atrankos tvarka arba detali informacija, kur galimi pareiškėjai gali su jais susipažinti;

50.3. reikalavimai vietos plėtros projektams ir jų pareiškėjams;

50.4. pagal kvietimą planuojama vietos plėtros projektams paskirstyti Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (toliau – paramos lėšos), būtina pareiškėjo nuosavo indėlio suma ir, jei taikoma, savivaldybės biudžeto lėšų suma;

50.5. vietos plėtros projektinių pasiūlymų pateikimo būdas ir teikimo laikotarpis, kuris turi būti ne trumpesnis kaip 1 kalendorinis mėnuo nuo kvietimo paskelbimo;

50.6. informacija apie planuojamus galimų pareiškėjų mokymus, konsultacijas per kvietime nustatytą vietos plėtros projektinių pasiūlymų teikimo laikotarpį;

50.7. kita informacija, kuri, miesto VVG nuomone, yra svarbi, siekiant užtikrinti skaidrią, objektyvią, nediskriminuojančią, vietos plėtros strategijos nuostatas atitinkančią ir efektyvią vietos plėtros projektų atranką.

51. Miesto VVG kvietimą rengia atsižvelgdama į 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės, pagal kurią finansuojami miesto VVG atrinkti vietos plėtros projektai, projektų finansavimo sąlygų aprašo (toliau – vietos plėtros projektų finansavimo sąlygų aprašas) nuostatas. Miesto VVG gali rengti kvietimą pagal Taisyklių 3 priede nustatytą formą.

51¹. Be dokumentų, nurodytų Taisyklių 48 punkte, miesto VVG iki kvietimo paskelbimo dienos gali parengti pareiškėjams skirtas vietos plėtros projektų atrankos ir finansavimo sąlygų gaires (toliau – gairės pareiškėjams), kuriose būtų pateikiama pareiškėjui aktuali, su paskelbtu kvietimu susijusi apibendrinta informacija (nurodomos remiamos veiklos, tinkamos ir netinkamos finansuoti išlaidos; vietos plėtros projektų reikalavimai ir reikalavimai galimiems pareiškėjams, partneriams; vietos plėtros projektų atrankos kriterijai ir jų taikymo paaiškinimai; projektinių pasiūlymų ir paraiškų rengimo, teikimo ir kt. reikalavimai). Miesto VVG gaires pareiškėjams turi

rengti remdamasi Taisyklių 48.1, 48.2, 48.4 papunkčiuose nurodytais kvietimo dokumentais, vietos plėtros projektų finansavimo sąlygų aprašo nuostatomis. Jeigu miesto VVG nusprendžia parengti gaires pareiškėjams, jos rengiamos pagal Taisyklių 11 priede nustatytą formą.

Papildyta punktu:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

52. Miesto VVG, rengdama kvietimo dokumentus, gali konsultuotis su Ministerija. Miesto VVG iki kvietimo dokumentų patvirtinimo ir kvietimo paskelbimo turi Ministerijai el. paštu vilnius.rpd.rastine@vrm.lt pateikti derinti šių dokumentų projektus, šiais atvejais:

52.1. kai miesto VVG parengia pirmojo kvietimo dokumentus;

52.2. Ministerijos prašymu, jai nustačius riziką dėl Taisyklių 44 punkte nustatytų principų netinkamo laikymosi ar dėl Taisyklių 48–51 punktuose nustatytų reikalavimų netinkamo vykdymo.

53. Ministerija per 20 darbo dienų įvertina, ar gauto kvietimo dokumentų projektų nuostatomis užtikrinamas Taisyklių 44 punkte nustatytų principų ir Taisyklių 48–51 punktuose nustatytų reikalavimų laikymasis. Jeigu per nustatytą terminą Ministerija pastabų, pasiūlymų miesto VVG nepateikia, laikoma, kad Ministerija pastabų, pasiūlymų miesto VVG pateiktiems derinti dokumentų projektams neturi. Ministerijos pastabos ir pasiūlymai dėl kvietimo dokumentų projektų yra miesto VVG privalomi, jeigu kitaip nenurodo Ministerija teikdama pastabas, pasiūlymus. Ministerijos prašymu miesto VVG turi pakartotinai pateikti derinti pagal Ministerijos pastabas, pasiūlymus patikslintus kvietimo dokumentų projektus.

54. Kvietimo dokumentus ir jų pakeitimus tvirtina visuotinis miesto VVG narių susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Miesto VVG turi užtikrinti, kad:

54.1. prieš miesto VVG priimant sprendimus, kuriais tvirtinami ar keičiami kvietimo dokumentai ar jų pakeitimai, kiekvienas miesto VVG sprendimo priėmimo dalyvaujantis asmuo (miesto VVG narių susirinkimo narys arba kolegialaus valdymo organo, kuriam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs priimti miesto VVG sprendimus dėl kvietimo dokumentų tvirtinimo, keitimo, narys) turi patvirtinti savo konfidencialumą ir nešališkumą, pasirašydamas pagal Taisyklių 10 priedą parengtą konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją, kuria įsipareigoja būti nešališkas, laikytis konfidencialumo ir esant interesų konfliktui nusišalinti nuo dalyvavimo priimant miesto VVG sprendimą dėl kvietimo dokumentų ar jų pakeitimų patvirtinimo. Miesto VVG sprendimo priėmimo dalyvaujantis asmuo neprivalo patvirtinti savo nešališkumo ir konfidencialumo, jeigu jis jau vieną kartą yra šiame papunktyje nustatyta tvarka patvirtinęs savo nešališkumą ir konfidencialumą prieš miesto VVG priimant sprendimą dėl to paties kvietimo dokumentų;

54.2. miesto VVG priimant sprendimus, kuriais tvirtinami kvietimo dokumentai ar jų pakeitimai, ne mažiau kaip 50 proc. balsų tektų partneriams, kurie nėra viešosios valdžios institucijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

55. Tais atvejais, kai vietos plėtros strategijoje nėra nurodytas konkretus vietos plėtros strategijos veiksmo, kuriam įgyvendinti skelbiamas kvietimas, vykdytojas, kvietimas skelbiamas lietuvių kalba miesto VVG interneto svetainėje (jeigu miesto VVG tokį turi) ir (arba) vienos iš partnerių (savivaldybės) interneto svetainėje. Taip pat miesto VVG turi pasirinkti ir papildomą (-us) kvietimo viešinimo būdą (-us) (pvz., per vieną iš visuomenės informavimo priemonių: radiją, televiziją, spaudą), leidžiantį užtikrinti, kad informacija apie paskelbtą kvietimą pasieks kuo didesnę galimų pareiškėjų ir gyventojų ratą. Miesto VVG turi užtikrinti, kad informacija apie kvietimą būtų vieša ir prieinama visą kvietime nurodytą projektinių pasiūlymų teikimo laikotarpį.

56. Tais atvejais, kai vietos plėtros strategijoje yra nurodytas konkretus vietos plėtros strategijos veiksmo, kuriam įgyvendinti skelbiamas kvietimas, vykdytojas, kvietimas gali būti viešai neskelbiamas, o siunčiamas vietos plėtros strategijoje nurodytam vietos plėtros strategijos veiksmo vykdytojui.

57. Jeigu paskelbus kvietimą atsiranda poreikis keisti kvietimo dokumentus, miesto VVG turi:

57.1. sustabdyti paskelbtą kvietimą ir apie tai paskelbti miesto VVG interneto svetainėje (jeigu miesto VVG tokį turi) ir (arba) vienos iš partnerių (savivaldybės) interneto svetainėje;

57.2. patvirtinusi kvietimo dokumentų pakeitimus, paskelbti atnaujintą kvietimą, nurodant naują vietos plėtros projektinių pasiūlymų pateikimo terminą, kuris turi būti ne trumpesnis nei Taisyklių 50.5 papunktyje nurodytas terminas. Kvietimo dokumentai negali būti keičiami pasibaigus kvietime nurodytam projektinių pasiūlymų pateikimo terminui.

58. Miesto VVG, per iki kvietime nustatyto termino pabaigos, turi surengti mokymus ir (arba) konsultacijas galimiems vietos plėtros projektų rengėjams.

PENKTASIS SKIRSNIS

VIETOS PLĖTROS PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ VERTINIMAS, VIETOS PLĖTROS PROJEKTŲ SĄRAŠŲ SUDARYMAS, KEITIMAS

59. Vietos plėtros projektinius pasiūlymus vertina miesto VVG paskirti vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertintojai. Miesto VVG visuotinio susirinkimo ar kolegialaus valdymo organo nariai, dalyvaujantys priimant su vietos plėtros projektų atranka susijusius sprendimus, negali būti skiriami vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertintojais. Prieš pradėdamas vertinimą, vietos plėtros projekcinio pasiūlymo vertintojas turi patvirtinti savo konfidencialumą ir nešališkumą,

pasirašydamas pagal Taisyklių 4 priedą parengtą konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją, kuria įsipareigoja būti nešališkas, laikytis konfidencialumo ir esant interesų konfliktui nuo vertinimo nusišalinti. Miesto VVG užtikrina, kad paskirto asmens dalyvavimas vertinant vietos plėtros projektinį pasiūlymą nesukeltų interesų konflikto.

60. Vietos plėtros projektiniai pasiūlymai vertinami vadovaujantis kvietime nurodytais atrankos kriterijais ir atrankos sąlygomis, taip pat Taisyklių ir projektinių pasiūlymų vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašo nuostatomis.

61. Vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertintojai rengia ir miesto VVG valdymo organui, turinčiam įgaliojimus priimti sprendimus dėl vietos plėtros projektų atrankos, teikia vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ataskaitas. Vertinimo ataskaitos turi būti parengtos aiškiai ir argumentuotai.

62. Miesto VVG atsako už vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ir vertinimo ataskaitų kokybę, vertinimo atitiktį Taisyklių 44 punkte nustatytiems principams, kvietimo dokumentų nuostatomis.

63. Miesto VVG, atsižvelgdama į vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertintojų vertinimo ataskaitoje pateiktą vertinimo išvadą, pagal Taisyklių 5 priedą sudaro vietos plėtros projektų sąrašą. Bendra vietos plėtros projektų, atrinktų konkrečiam vietos plėtros strategijos veiksmui įgyvendinti ir įtrauktų į vietos plėtros projektų sąrašą, biudžetų paramos lėšų suma negali viršyti vietos plėtros strategijoje atitinkamam veiksmui numatytos paramos lėšų sumos.

64. Jeigu miesto VVG nustato, kad visiems pagal kvietimą pateiktiems ir tinkamiems atrinkti vietos plėtros projektiniams pasiūlymams paramos lėšų nepakanka, ji į sudaromą vietos plėtros projektų sąrašą įtraukia daugiausia balų surinkusius vietos plėtros projektus, o iš likusių vietos plėtros projektų gali sudaryti rezervinių vietos plėtros projektų sąrašą. Rezervinių vietos plėtros projektų sąrašas sudaromas vietos plėtros projektinių pasiūlymų surinktų balų mažėjimo tvarka. Miesto VVG, kuri 2020 m. kovo 31 d. į vietos plėtros projektų sąrašus buvo įtraukusi projektinių pasiūlymų už ne mažiau nei 90 proc. iš Vietos plėtros strategijai įgyvendinti numatytos paramos lėšų sumos (be strategijai administruoti skirtos paramos lėšų sumos), gali sudaryti rezervinių vietos plėtros projektų sąrašą, skirtą koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltoms pasekmėms mažinti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-539](#), 2020-06-03, paskelbta TAR 2020-06-03, i. k. 2020-12081

65. Vietos plėtros projektų sąrašą ir rezervinių vietos plėtros projektų sąrašą (toliau kartu – sąrašai) ir sąrašų pakeitimus tvirtina visuotinis miesto VVG narių susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Miesto VVG priimant sprendimus dėl sąrašų sudarymo ir keitimo turi būti užtikrinta, kad:

65.1. prieš miesto VVG priimant sprendimus, kuriais tvirtinamas ar keičiamas vietos plėtros projektų sąrašas ar rezervinių vietos plėtros projektų sąrašas, kiekvienas miesto VVG sprendimo priėmimo dalyvaujantis asmuo (miesto VVG narių susirinkimo narys arba kolegialaus valdymo organo, kuriam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs teisę priimti miesto VVG sprendimus dėl sąrašų sudarymo, keitimo, narys) turi patvirtinti savo konfidencialumą ir nešališkumą, pasirašydamas pagal Taisyklių 10 priedą parengtą konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją, kuria įsipareigoja būti nešališkas, laikytis konfidencialumo ir esant interesų konfliktui nusišalinti nuo dalyvavimo priimant miesto VVG sprendimą dėl vietos plėtros projektų sąrašo ir (ar) rezervinio vietos plėtros projektų sąrašo arba jo pakeitimo patvirtinimo. Miesto VVG sprendimo priėmimo dalyvaujantis asmuo neprivalo patvirtinti savo nešališkumo ir konfidencialumo, jeigu yra abi šios sąlygos:

65.1.1. asmuo jau yra šiame papunktyje nustatyta tvarka patvirtinęs savo nešališkumą ir konfidencialumą prieš miesto VVG priimant sprendimą dėl to paties vietos plėtros projektų sąrašo ar rezervinio vietos plėtros projektų sąrašo tvirtinimo;

65.1.2. miesto VVG sprendimas dėl vietos plėtros projektų sąrašo ir (ar) rezervinio vietos plėtros projektų sąrašo keitimo nėra susijęs su naujo vietos plėtros projekto įtraukimu į vietos plėtros projektų sąrašą ar rezervinį vietos plėtros projektų sąrašą;

65.2. ne mažiau kaip 50 proc. balsų tektų partneriams, kurie nėra viešosios valdžios institucijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

66. Miesto VVG patvirtintas vietos plėtros projektų sąrašas negali būti laikomas galutiniu sprendimu skirti vietos plėtros projektui paramos lėšas. Galutinį sprendimą dėl vietos plėtros projekto finansavimo priima Ministerija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

67. Miesto VVG turi ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sąrašų ar jų pakeitimų patvirtinimo dienos:

67.1. raštu informuoti visus pareiškėjus, pagal skelbtą kvietimą pateikusius vietos plėtros projektinius pasiūlymus, apie visus miesto VVG priimtus sprendimus, susijusius su jo (jų) vietos plėtros projektiniu pasiūlymu, nurodydama sprendimų priėmimo motyvus;

67.2. raštu pateikti Ministerijai ir Agentūrai vietos plėtros projektų sąrašo kopiją, taip pat šiuos dokumentus:

67.2.1. Ministerijai ir Agentūrai – paaiškinimą, kokie konkretūs pakeitimai, lyginant su pirmiau miesto VVG patvirtintu vietos plėtros projektų sąrašu, teikiamame vietos plėtros projektų sąrašė yra atlikti (taikoma, kai teikiama pakeisto vietos plėtros projektų sąrašo kopija);

67.2.2. Ministerijai – apibendrintą informaciją apie vietos veiklos grupės sudarytus vietos plėtros projektų sąrašus, parengtą pagal Taisyklių 6 priede nustatytą formą (taikoma, kai miesto VVG vietos plėtros strategijai įgyvendinti sudaro daugiau nei vieną vietos plėtros projektų sąrašą).

68. Miesto VVG neturi Ministerijai ir Agentūrai teikti pakeisto vietos plėtros projektų sąrašo kopijos ir Taisyklių 67.2.1 papunktyje nurodytos informacijos, jeigu patvirtinti sąrašo pakeitimai yra susiję tik su Taisyklių 77.1 papunkčio nuostatų vykdymu.

69. Miesto VVG pirmąjį vietos plėtros projektų sąrašą turi sudaryti ir Taisyklių 67.2 papunktyje nurodytus dokumentus Ministerijai ir Agentūrai pateikti per 12 kalendorinių mėnesių nuo vietos plėtros strategijos patvirtinimo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu dienos, bet ne vėliau kaip iki 2019 m. liepos 30 d.

70. Jeigu miesto VVG dėl objektyvių priežasčių negali pateikti sudaryto vietos plėtros projektų sąrašo kartu su kitais Taisyklių 67.2 papunktyje nurodytais dokumentais per Taisyklių 69 punkte nustatytą terminą, miesto VVG likus ne mažiau kaip 14 dienų iki Taisyklių 69 punkte nustatyto termino pabaigos raštu kreipiasi į Ministeriją nurodydama priežastis, dėl kurių ji negali laiku pateikti Taisyklių 67.2 punkte nurodytų dokumentų, ir datą, kada šiuos dokumentus galėtų pateikti.

71. Ministerija, gavusi Taisyklių 70 punkte nurodytą informaciją, įvertina priežastis, dėl kurių miesto VVG per nustatytą terminą negali pateikti vietos plėtros projektų sąrašo ir kitų Taisyklių 67.2 papunktyje nurodytų dokumentų, ir datą, kada miesto VVG galėtų pateikti šiuos dokumentus, ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Taisyklių 70 punkte nurodytos informacijos Ministerijoje gavimo dienos:

71.1. tuo atveju, kai Ministerija nustato, jog miesto VVG negali sudaryti vietos plėtros projektų sąrašo iki Taisyklių 69 punkte nustatyto termino dėl aplinkybių, kurių ji iš anksto negalėjo numatyti ar išvengti, raštu pritaria vietos plėtros projektų sąrašo pateikimo termino pratęsimui iki miesto VVG nurodytos datos arba iki kitos, savo siūlomos datos ir informuoja miesto VVG ir Agentūrą apie naują vietos plėtros projektų sąrašo ir kitų Taisyklių 67.2 punkte nurodytų dokumentų pateikimo terminą, o jeigu siūlomas kitas terminas, paaiškina kito, nei miesto VVG buvo nurodžiusi, dokumentų pateikimo termino nustatymo priežastis;

71.2. tuo atveju, kai Ministerija nustato, jog miesto VVG negali sudaryti vietos plėtros projektų sąrašo iki Taisyklių 69 punkte nustatyto termino dėl aplinkybių, kurias ji iš anksto galėjo numatyti ir kurių galėjo išvengti, nesutinka pratęsti vietos plėtros projektų sąrašo ir kitų Taisyklių 67.2 papunktyje nurodytų dokumentų pateikimo termino ir apie tai raštu informuoja miesto VVG nurodydama nesutikimo priežastis.

72. Ministerija vietos plėtros projektų sąrašo ir kitų Taisyklių 67.2 papunktyje nurodytų dokumentų pateikimo terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip iki 2019 m. gruodžio 31 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

73. Miesto VVG nepateikus pirmojo vietos plėtros projektų sąrašo kartu su kitais Taisyklių 67.2 papunktyje nurodytais dokumentais iki Taisyklių 69 punkte nustatyto termino arba termino, kurį nustatė Ministerija Taisyklių 70–71 punktuose nustatyta tvarka, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu vietos plėtros strategija išbraukiama iš siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijų sąrašo. Ministerija per 5 darbo dienas nuo šiamo punkte nurodyto įsakymo priėmimo dienos apie jį informuoja miesto VVG ir Agentūrą.

74. Tuo atveju, kai miesto VVG iki Taisyklių 69 punkte nurodyto termino ar termino, kuris nustatytas Taisyklių 70–71 punktuose nustatyta tvarka, pabaigos į vietos plėtros projektų sąrašą įtraukia vietos plėtros projektus ne už visą vietos plėtros strategijos veiksmams įgyvendinti skirtą paramos lėšų sumą, miesto VVG gali skelbti papildomą (-us) kvietimą (-us) ir papildomai atrinktais vietos plėtros projektais kaupiamuoju būdu papildyti sudarytą vietos projektų sąrašą arba sudaryti papildomą (-us) vietos plėtros projektų sąrašą (-us) taip, kad būtų užtikrinta ne lėtesnė nei Taisyklių 2 priede nustatyta vietos plėtros strategijos uždavinių ir veiksmų įgyvendinimo sparta.

75. Miesto VVG gali keisti sudarytą vietos plėtros projektų sąrašą, išbraukdama iš jo vietos plėtros projektus, papildydama jį naujais vietos plėtros projektais, keisdama vietos plėtros projektų sąrašė pateiktą informaciją apie vietos plėtros projektą ir (ar) vietos plėtros projektų sąrašė nustatytus papildomus reikalavimus vietos plėtros projektams. Vietos plėtros projektų sąrašo keitimai atliekami vadovaujantis Taisyklių 76–78 punktuose nustatytais reikalavimais, laikantis miesto VVG patvirtintame projektų vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos apraše nustatytų procedūrų ir atsižvelgiant į vietos plėtros projektų sąrašui sudaryti taikytus atrankos kriterijus.

76. Miesto VVG negali iš vietos plėtros projektų sąrašo išbraukti vietos plėtros projekto, dėl kurio finansavimo Agentūra su pareiškėju (vykdytoju) yra sudariusi projekto finansavimo sutartį, išskyrus Taisyklių 77.1.3 papunktyje nurodytą atvejį.

77. Miesto VVG turi pakeisti vietos plėtros projektų sąrašą:

77.1. išbraukdama vietos plėtros projektą iš vietos plėtros projektų sąrašo, jeigu:

77.1.1. pareiškėjas (vykdytojas) atsisakė vietos plėtros projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyta tvarka pateikti paraišką dėl vietos plėtros projekto finansavimo (toliau – vietos plėtros projekto paraiška) Agentūrai ar pasirašyti vietos plėtros projekto finansavimo sutartį;

77.1.2. Agentūra atmetė vietos plėtros projekto paraišką (netaikoma tais atvejais, kai pareiškėjas patvirtina, jog per 2 mėnesius nuo vietos plėtros projekto paraiškos atmetimo pakartotinai Agentūrai teiks patobulintą vietos plėtros projekto paraišką);

77.1.3. nutraukus vietos plėtros projekto finansavimo sutartį;

77.2. pakeisdama vietos plėtros projektų sąrašę pateiktą informaciją apie vietos plėtros projektą, kai miesto VVG, atsakydama į Agentūros jai Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 122¹ punkte nustatyta tvarka pateiktą informaciją apie Agentūros nustatytus esminius vietos plėtros projekto paraiškos pakeitimus, palyginus su vietos plėtros projektų sąrašę pateikta informacija apie vietos plėtros projektą (toliau – esminiai paraiškos pakeitimai), pritaria esminiams paraiškos pakeitimams ir dėl šių pakeitimų:

77.2.1. didėja vietos plėtros projektui vietos plėtros projektų sąrašę nustatyta paramos lėšų suma;

77.2.2. daugiau nei 10 procentų mažėja vietos plėtros projektui vietos plėtros projektų sąrašę nustatyta bent vieno stebėsenos rodiklio reikšmė;

77.2.3. keičiamas pareiškėjas;

77.2.4. keičiama vietos plėtros projektų sąrašę pateikta informacija apie vietos plėtros projekto veiklas taip, kad tai turi esminę įtaką vietos plėtros projekto tikslui, uždaviniams ir (ar) apimčiai;

77.2.5. keičiama vietos plėtros projektų sąrašę pateikta informacija apie vietos plėtros projektui taikytinus papildomus reikalavimus;

77.3. pakeisdama vietos plėtros projektų sąrašę taip, kad būtų ištaisyti Ministerijos nustatyti vietos plėtros projektų sąrašo ir (ar) jo sudarymo trūkumai dėl neatitikimo Taisyklėse nustatytiems reikalavimams.

78. Miesto VVG projektų sąrašę turi pakeisti ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo Taisyklių 77 punkte nurodytų aplinkybių sužinojimo dienos.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS VIETOS PLĖTROS PROJEKTŲ PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR VIETOS PLĖTROS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS

79. Miesto VVG įtraukus vietos plėtros projektą į vietos plėtros projektų sąrašę, šio projekto pareiškėjas įgyja teisę ne konkurso tvarka teikti Agentūrai vietos plėtros projekto paraišką. Paraiška rengiama, teikiama, Agentūros vertinama, vietos plėtros projektas įgyvendinamas (t. y. vietos plėtros projekto sutartis sudaroma, keičiama, nutraukiama, įgyvendinama ir vietos plėtros projektui papildomas finansavimas skiriamas ir kt.) Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 12, 14, 15, 17–20 skirsniuose ir vietos plėtros projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyta tvarka.

80. Agentūra teikia miesto VVG informaciją, susijusią su vietos plėtros projekto paraiškos vertinimu, vietos plėtros projekto finansavimo sutarties sudarymu, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14, 17 ir 18 skirsniuose nustatyta tvarka.

81. Agentūra, vertindama vietos plėtros projekto paraišką, gali kreiptis į miesto VVG prašydama jos pateikti į vietos plėtros projektų sąrašą įtraukto vietos plėtros projekto projektinį pasiūlymą. Miesto VVG turi Agentūros prašomo projektinio pasiūlymo kopiją Agentūrai pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tokio prašymo gavimo dienos.

82. Miesto VVG, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 122¹ punkte nustatyta tvarka gavusi iš Agentūros informaciją apie Agentūros nustatytus esminius paraiškos pakeitimus, negali pritarti tokiems esminiams paraiškos pakeitimams, dėl kurių vietos plėtros projektas pasikeistų taip, kad pagal vietos plėtros projektų atrankos kriterijus, kuriuos miesto VVG taikė įtraukdama vietos plėtros projektą į vietos plėtros projektų sąrašą, būtų pažeisti Taisyklių 44 punkto nuostatų principai kitų projektų atžvilgiu.

83. Ministerija, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 180, 190 ir 199 punktuose nurodytais atvejais priimdama sprendimą pritarti ar nepritarti įgyvendinamo vietos plėtros projekto finansavimo sutarties pakeitimui, nutraukimui, papildomam finansavimui, konsultuojasi su miesto VVG.

SEPTINTASIS SKIRSNIS VIETOS PLĖTROS PROJEKTŲ STEBĖSENA

84. Miesto VVG, atlikdama vietos plėtros projektų stebėseną, renka, analizuoja informaciją apie vietos plėtros projektų rengimo ir vietos plėtros projektų įgyvendinimo eigą. Miesto VVG vykdomos vietos plėtros projektų stebėsenos tikslas – laiku identifikuoti vietos plėtros projektų rengimo ir įgyvendinimo problemas, keliančias riziką vietos plėtros strategijos tinkamam įgyvendinimui, ir imtis veiksmų šioms rizikoms suvaldyti (atlikti papildomas vietos plėtros projektų rengėjų, vykdytojų gebėjimams stiprinti skirtas veiklas, keisti vietos plėtros projektų sąrašą ir (ar) kt.).

85. Miesto VVG vietos plėtros projektų stebėsenai atlikti naudoja šią informaciją:

85.1. informaciją, kurią Agentūra ir/ar Ministerija jai pateikia Taisyklių 80, 116 punktuose nustatyta tvarka;

85.2. informaciją, kurią miesto VVG gauna Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainėje (DMS), peržiūrėdama vietos plėtros projekto informaciją;

85.3. kitais būdais miesto VVG surinktą informaciją.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS KEITIMAS

86. Vietos plėtros strategijos, kuri įtraukta į Taisyklių 31.1 ar 31.2 papunktyje nurodytą vietos plėtros strategijų sąrašą, keitimą gali inicijuoti miesto VVG ir Ministerija.

87. Miesto VVG vietos plėtros strategijos keitimą esminio vietos plėtros strategijos keitimo atveju gali inicijuoti ne dažniau nei vieną kartą per kalendorinius metus, o neesminio vietos plėtros strategijos keitimo atveju gali inicijuoti ne dažniau nei vieną kartą per kalendorinių metų ketvirtį. Miesto VVG gali inicijuoti vietos plėtros strategijos keitimą esant bent vienam iš šių atvejų:

87.1. kai būtina keisti dėl teisės aktų, reglamentuojančių vietos plėtros strategijų rengimą, įgyvendinimą, vietos plėtros strategijoms įgyvendinti ir (ar) vietos plėtros strategijų įgyvendinimui administruoti skirtų projektų finansavimo sąlygas, reikalavimų;

87.2. vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje įvykus ekonominiams, socialiniams ir (ar) demografiniams pokyčiams, dėl kurių pasikeitė vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijos vystymosi poreikiai ir galimybės;

87.3. esant vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ar įgyvendinimo administravimo sunkumų, dėl kurių kyla rizika neįgyvendinti vietos plėtros strategijos uždavinių, veiksmų, nepasiekti vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėsenos rodiklių ar tinkamai neatlikti Taisyklių 43 punkte miesto VVG nustatytų pareigų;

87.4. siekiant atsižvelgti į vietos plėtros strategijos įgyvendinimo vertinimo išvadas ir rekomendacijas.

88. Ministerija gali inicijuoti vietos plėtros strategijos keitimą šiais atvejais:

88.1. esant Taisyklių 87.1 papunktyje nustatytam atvejui;

88.2. Taisyklių 119.1 ir 119.3 papunkčiuose nustatytais atvejais.

89. Negali būti atliekami tokie vietos plėtros strategijos keitimai, dėl kurių:

89.1. mažėtų vietos plėtros strategijos naudos ir kokybės vertinimo, atlikto Taisyklių II skyriaus trečiajame ir ketvirtajame skirsniuose nustatyta tvarka vertinant vietos plėtros strategiją, rezultatas (surinkta balų suma) tiek, kad:

89.1.1. jis nebeatitiktų Taisyklių 17 punkte nustatyto reikalavimo dėl mažiausios privalomos surinkti balų sumos;

89.1.2. vietos plėtros strategijos vieta Taisyklių 31 punkte nustatyta tvarka sudarytoje vietos plėtros strategijų prioritetinėje eilėje pasikeistų taip, kad vietos plėtros strategija nebegalėtų būti įtraukta į 31.2 papunktyje nurodytą sąrašą (šis reikalavimas netaikomas vietos plėtros strategijų, įtrauktų į 31.1 papunktyje nurodytą sąrašą, keitimo atveju);

89.2. pasikeistų miesto VVG veiklos teritorija;

89.3. padidėtų vietos plėtros strategijos ar jos atskirų veiksmų neįgyvendinimo rizika (išskyrus atvejus, kai miesto VVG įrodo, jog yra pajėgi padidėjusias ir papildomas rizikas suvaldyti);

89.4. vietos plėtros strategija nebeatitiktų Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklėse nustatytų reikalavimų dėl vietos plėtros strategijos struktūros ir turinio.

90. Esminiu vietos plėtros strategijos keitimu laikomas toks keitimas, kuriuo:

90.1. keičiamas vietos plėtros strategijos tikslas (-ai), uždavinys (-iai) ir (ar) uždaviniui (-iams) įgyvendinti numatytas veiksmų planas, papildant jį nauju (-ais) veiksmu (-ais), pakeičiant vieną (-us) veiksmą (-us) į kitą (-us) ir (ar) atsisakant bent vieno veiksmo vykdymo;

90.2. keičiama (-os) vietos plėtros strategijos tikslinė (-ės) grupė (-ės), nustatant naują (-as) tikslinę (-es) grupę (-es) ir (ar) atsisakant bent vienos iš tikslinių grupių;

90.3. keičiamas vietos plėtros strategijos efekto, rezultato ir produkto rodiklių sąrašas, papildant jį nauju (-ais) rodikliu (-iais), pakeičiant vieną (-us) rodiklį (-ius) į kitą (-us) ir (ar) atsisakant bent vieno rodiklio;

90.4. mažinamas bent vieno iš vietos plėtros strategijos rodiklių planuojamas kiekybinis pokytis daugiau nei 10 procentinių punktų nuo pradinės vietos plėtros strategijoje nustatytos reikšmės;

90.5. keičiamos vietos plėtros strategijoje jai įgyvendinti numatytos finansavimo lėšų sumos, t. y.:

90.5.1. keičiama bendra vietos plėtros strategijai įgyvendinti suplanuota paramos lėšų ir prisidėjimo lėšų (t. y. savivaldybės biudžeto lėšų, kitų viešųjų lėšų ir privačių lėšų) suma arba mažinama bendra prisidėjimo lėšų suma;

90.5.2. perskirstomos vietos plėtros strategijoje jai įgyvendinti suplanuotos paramos lėšų ir (ar) prisidėjimo lėšų sumos tarp strategijos tikslų, uždavinių, veiksmų:

90.5.2.1. perskirstoma tarp vietos plėtros strategijos tikslų, kai tikslui įgyvendinti numatyta paramos lėšų suma keičiama (didinama arba mažinama) daugiau nei 5 procentiniais punktais nuo pradinės vietos plėtros strategijoje tikslui įgyvendinti numatytos paramos lėšų sumos, išskyrus atvejus, kai tikslui numatyta paramos lėšų suma keičiama ne daugiau kaip 10 tūkst. eurų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

90.5.2.2. perskirstoma tarp vietos plėtros strategijos to paties tikslo uždavinių, kai uždaviniui įgyvendinti numatyta paramos lėšų suma keičiama (didinama arba mažinama) daugiau nei 10 procentinių punktų nuo pradinės vietos plėtros strategijoje uždaviniui įgyvendinti numatytos paramos lėšų sumos, išskyrus atvejus, kai uždaviniui numatyta paramos lėšų suma keičiama ne daugiau kaip 15 tūkst. eurų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

90.5.2.3. perskirstoma tarp vietos plėtros strategijos to paties uždavinio veiksmų, kai veiksmui įgyvendinti numatyta paramos lėšų suma keičiama (didinama arba mažinama) daugiau nei 20 procentinių punktų nuo pradinės vietos plėtros strategijoje veiksmui įgyvendinti numatytos paramos lėšų sumos, išskyrus atvejus, kai veiksmui numatyta paramos lėšų suma keičiama ne daugiau kaip 20 tūkst. eurų.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

90¹. Vietos plėtros strategijai, kuriai įgyvendinti 2020 m. kovo 31 d. į vietos plėtros projektų sąrašus buvo įtraukta projektinių pasiūlymų už ne mažiau nei 90 proc. Vietos plėtros strategijai įgyvendinti numatytos paramos lėšų sumos (be strategijai administruoti skirtos paramos lėšų sumos), gali būti skiriamas papildomas finansavimas koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltoms pasekmėms mažinti. Vietos plėtros strategijos keitimui dėl papildomo finansavimo koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltoms pasekmėms mažinti Taisyklių 89.1 papunkčio reikalavimai netaikomi.

Papildyta punktu:

Nr. [IV-539](#), 2020-06-03, paskelbta TAR 2020-06-03, i. k. 2020-12081

91. Neesminiu vietos plėtros strategijos keitimu laikomas toks keitimas, kuriuo:

91.1. pakeičiamas vietos plėtros strategijos tikslams, uždaviniams įgyvendinti numatytas veiksmų planas, sujungiant kelis tam pačiam uždaviniui įgyvendinti numatytus veiksmus (ir jiems suplanuotas paramos ir prisidėjimo lėšų sumas) į vieną veiksmą, kai nepakeičiama sujungiamų veiksmų esmė;

91.2. taip pat kai atliekami kitokio pobūdžio, nei numatyti Aprašo 90 punkte, vietos plėtros strategijos keitimai.

92. Tuo atveju, kai vietos plėtros strategijos keitimas yra esminis, t. y. atitinka Taisyklių 90 punkto nuostatas, miesto VVG:

92.1. atlieka konsultacijas su miesto VVG veiklos teritorijos gyventojais dėl planuojamų vietos plėtros strategijos pakeitimų Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 25.1 papunktyje nurodytais būdais;

92.2. jeigu inicijuojamu vietos plėtros strategijos pakeitimu keičiami vietos plėtros strategijos tikslai, uždaviniai, inicijuojamus vietos plėtros strategijos pakeitimus pristato atitinkamo regiono plėtros tarybai ir gauna regiono plėtros tarybos sprendimu patvirtintą išvadą, kad atlikus inicijuojamus vietos plėtros strategijos pakeitimus vietos plėtros strategija ir toliau atitiks regiono plėtros plano prioritetus, tikslus, uždavinius;

92.3. jeigu inicijuojamu vietos plėtros strategijos pakeitimu didinama vietos plėtros strategijai įgyvendinti numatyta naudoti savivaldybės biudžeto lėšų suma, gauna atitinkamos savivaldybės tarybos pritarimą inicijuojamam vietos plėtros strategijos keitimui;

92.4. atlikusi Taisyklių 92.1–92.3 papunkčiuose nurodytus veiksmus (jei taikoma) miesto VVG derina inicijuojamą vietos plėtros strategijos keitimą su Ministerija pateikdama jai:

92.4.1. užpildytą ir su VVG nariais suderintą (pvz.: išsiunčiant elektroniniu paštu, organizuojant aptarimą ar pan.) vietos plėtros strategijos keitimo formą, kuri pateikiama Taisyklių 7 priede (šis reikalavimas netaikomas tiems miesto VVG inicijuotiems keitimams, dėl kurių prašymus miesto VVG Ministerijai pateikė iki šių, nauja redakcija išdėstytų Taisyklių, įsigaliojimo dienos);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

92.4.2. dokumentų, įrodančių Taisyklių 92.1–92.3 papunkčiuose nurodytų veiksmų atlikimą, kopijas (kai taikoma).

93. Tuo atveju, kai vietos plėtros strategijos keitimas yra neesminis, t. y. atitinka Taisyklių 91 punkto nuostatas, miesto VVG teikia Ministerijai derinti inicijuojamą vietos plėtros strategijos keitimą, pateikdama jai:

93.1. užpildytą vietos plėtros strategijos keitimo formą, kuri pateikiama Taisyklių 7 priede (šis reikalavimas netaikomas tiems miesto VVG inicijuotiems keitimams, dėl kurių prašymus miesto VVG Ministerijai pateikė iki šių, nauja redakcija išdėstytų Taisyklių, įsigaliojimo dienos);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

93.2. atitinkamos savivaldybės tarybos pritarimą planuojamam vietos plėtros strategijos keitimui (taikoma, kai didinama vietos plėtros strategijai įgyvendinti numatyta naudoti savivaldybės biudžeto lėšų suma).

94. Ministerija, gavusi iš miesto VVG dokumentus dėl vietos plėtros strategijos keitimo, įvertina:

94.1. ar strategijos keitimas yra galimas (t. y., ar nėra Taisyklių 89 punkte nustatytų sąlygų);

94.2. ar miesto VVG pateikė visus pagal Taisyklių 92.4.1 ir 92.4.2 papunkčius ar 93.1 ir 93.2 papunkčius privalomus pateikti dokumentus.

95. Jeigu vietos plėtros strategijos keitimui įvertinti trūksta informacijos ir duomenų, ar miesto VVG pateiktuose dokumentuose yra netikslumų, Ministerija turi teisę raštu ar elektroniniu paštu miesto VVG paprašyti paaiškinti, papildyti ar patikslinti dokumentuose pateiktą informaciją ir nustatyti terminą prašomai informacijai pateikti, kuris negali būti trumpesnis nei 5 darbo dienos.

96. Jeigu miesto VVG Ministerijai pateikia ne visus pagal Taisyklių 92.4.1 ir 92.4.2 papunkčius ar 93.1 ir 93.2 papunkčius privalomus pateikti dokumentus, Ministerija atmeta miesto

VVG pateiktą vietos plėtros strategijos keitimą ir apie tai informuoja miesto VVG raštu. Tokiu atveju laikoma, kad miesto VVG nesikreipė į Ministeriją dėl vietos plėtros strategijos pakeitimo suderinimo.

97. Tuo atveju, kai Ministerija nustato, kad miesto VVG Ministerijai yra pateikusi visus pagal Taisyklių 92.4.1 ir 92.4.2 papunkčius ar 93.1 ir 93.2 papunkčius privalomus pateikti dokumentus ir pagal 95 punktą prašomą informaciją, Ministerija, remdamasi Taisyklių 94 punkte nurodyto vertinimo rezultatais, priima vieną iš šių sprendimų:

97.1. pritarti miesto VVG inicijuotam vietos plėtros strategijos pakeitimui;

97.2. pritarti miesto VVG inicijuotam vietos plėtros strategijos pakeitimui su sąlyga, kad miesto VVG atsižvelgs į Ministerijos nurodymus dėl miesto VVG inicijuoto vietos plėtros strategijos pakeitimo koregavimo;

97.3. nepritarti miesto VVG inicijuotiems vietos plėtros strategijos pakeitimams.

98. Ministerija, priimdama Taisyklių 97 punkte nurodytą sprendimą, taip pat gali pateikti miesto VVG su miesto VVG inicijuoto vietos plėtros strategijos pakeitimu susijusius pasiūlymus, kurie miesto VVG nėra privalomi vykdyti.

99. Ministerija nepitaria miesto VVG inicijuotam vietos plėtros strategijos keitimui, jeigu nustato, kad vietos plėtros strategijos keitimas yra negalimas (t. y. yra Taisyklių 89 punkte nustatytos sąlygos).

100. *Neteko galios nuo 2020-06-04*

Punkto naikinimas:

Nr. [IV-539](#), 2020-06-03, paskelbta TAR 2020-06-03, i. k. 2020-12081

101. Ministerija VVG dokumentus dėl vietos plėtros strategijos keitimo įvertina ir Taisyklių 97 punkte nurodytą sprendimą priima per 20 darbo dienų nuo Taisyklių 92.4.1 ir 92.4.2 papunkčiuose ar 93.1 ir 93.2 papunkčiuose nurodytų dokumentų gavimo dienos. Į šiame punkte nurodytą terminą neskaičiuojamas laikas, per kurį miesto VVG tikslina pateiktus dokumentus ar rengia paaiškinimus dėl jų.

102. Ministerija, priėmusi sprendimą dėl vietos plėtros strategijos pakeitimo, apie šį sprendimą per 3 darbo dienas raštu informuoja miesto VVG, o tuo atveju, kai Ministerija priima Taisyklių 97.1 ar 97.2 papunktyje nurodytą sprendimą, – ir Agentūrą.

103. Ministerijai priėmus Taisyklių 97.1 ar 97.2 papunktyje nustatytą sprendimą dėl vietos plėtros strategijos keitimo, miesto VVG ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo informacijos apie sprendimą gavimo iš Ministerijos dienos:

103.1. patvirtina pagal jos inicijuotą vietos plėtros strategijos keitimą, kuriam pritarė Ministerija, atnaujintą vietos plėtros strategiją (taikoma, kai Ministerija priima Taisyklių 97.1 papunktyje nurodytą sprendimą);

103.2. patvirtina pagal jos inicijuotą vietos plėtros strategijos keitimą, kuris pakoreguotas atsižvelgiant į Ministerijos nurodymus (jeigu sutinka su Ministerijos nurodymais ir sutinka ar iš dalies sutinka su Ministerijos pasiūlymais) (taikoma, kai Ministerija priima Taisyklių 97.2 papunktyje nurodytą sprendimą);

103.3. priima sprendimą netvirtinti atnaujintos vietos plėtros strategijos (jeigu nesutinka su Ministerijos nurodymais) (taikoma, kai Ministerija priima Taisyklių 97.2 papunktyje nurodytą sprendimą);

103.4. apie priimtą sprendimą dėl atnaujintos vietos plėtros strategijos patvirtinimo informuoja Ministeriją, pateikdama jai miesto VVG sprendimo, kuriuo patvirtinta atnaujinta vietos plėtros strategija, kopiją ir atnaujintos vietos plėtros strategijos elektroninę versiją arba miesto VVG sprendimo, kuriuo nuspręsta netvirtinti atnaujintos vietos plėtros strategijos, kopiją.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

103¹. Prieš miesto VVG priimant sprendimus, kuriais tvirtinamas vietos plėtros strategijos keitimas, kiekvienas miesto VVG sprendimo priėmimo dalyvaujantis asmuo (miesto VVG narių susirinkimo narys arba kolegialaus valdymo organo, kuriam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs teisę priimti miesto VVG sprendimus dėl vietos plėtros strategijos keitimo, narys) turi patvirtinti savo konfidencialumą ir nešališkumą, pasirašydamas pagal Taisyklių 10 priedą parengtą konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją, kuria įsipareigoja būti nešališkas, laikytis konfidencialumo ir esant interesų konfliktui nusišalinti nuo dalyvavimo priimant miesto VVG sprendimą dėl vietos plėtros strategijos keitimo patvirtinimo.

Papildyta punktu:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

104. Ministerijai priėmus Taisyklių 97.3 papunktyje nustatytą sprendimą, miesto VVG negali atnaujinti vietos plėtros strategijos.

105. Ministerija, gavusi iš miesto VVG Taisyklių 103.4 papunktyje nurodytus dokumentus:

105.1. patikrina, ar miesto VVG sprendimas dėl vietos plėtros strategijos pakeitimo ir atnaujinta vietos plėtros strategija atitinka Ministerijos priimtą sprendimą dėl vietos plėtros strategijos pakeitimo;

105.2. jeigu miesto VVG sprendimas dėl vietos plėtros strategijos pakeitimo ir atnaujinta vietos plėtros strategija atitinka Ministerijos priimtą sprendimą dėl vietos plėtros strategijos pakeitimo, atnaujintą vietos plėtros strategiją paskelbia www.miestobendruomene.lt;

105.3 jeigu miesto VVG sprendimas dėl vietos plėtros strategijos pakeitimo ir atnaujinta vietos plėtros strategija neatitinka Ministerijos pritarimo rašto, nurodo miesto VVG per ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų terminą nustatytus trūkumus ištaisyti; miesto VVG nurodytų trūkumų per

nustatytą terminą neištaišius, laikoma, kad miesto VVG atsisakė pakeisti vietos plėtros strategiją pagal pakeitimus, kuriems Ministerija pritarė.

106. Ministerija, inicijuodama vietos plėtros strategijos keitimą, argumentuotu raštu kreipiasi į miesto VVG, pasiūlydama jai:

106.1. pakeisti vietos plėtros strategiją taip, kad jos nuostatos atitiktų konkrečius teisės aktų, reglamentuojančių vietos plėtros strategijų rengimą, įgyvendinimą, vietos plėtros strategijoms įgyvendinti ir (ar) vietos plėtros strategijų įgyvendinimui administruoti skirtų projektų finansavimo sąlygas, reikalavimus;

106.2. ir (arba) pakeisti vietos plėtros strategijoje numatytą paramos lėšų sumą;

106.3. ir (arba) perskirstyti vietos plėtros strategijoje jai įgyvendinti suplanuotas paramos ir (ar) prisidėjimo lėšų sumas tarp strategijos tikslų, uždavinių, veiksmų ir (ar) vietos plėtros strategijos administravimo išlaidų;

106.4. ir (arba) pakeisti vietos plėtros strategijos dalies „Vietos plėtros strategijos valdymo ir stebėsenos tvarka“ nuostatas.

107. Miesto VVG per 20 darbo dienų nuo pasiūlymo dėl vietos plėtros strategijos keitimo gavimo iš Ministerijos dienos įvertina jį ir:

107.1. jeigu nesutinka su Ministerijos pasiūlymu, pateikia Ministerijai savo nesutikimo argumentus ir juos pagrindžiančius dokumentus;

107.2. jeigu sutinka su Ministerijos pasiūlymu, apie tai informuoja Ministeriją.

108. Jeigu per Taisyklių 107 punkte nustatytą terminą miesto VVG Ministerijai nepateikia nurodytame punkte nustatytų dokumentų, laikoma, kad miesto VVG Ministerijos pasiūlymui dėl vietos plėtros strategijos keitimo pritaria.

109. Jeigu Ministerija, gavusi iš miesto VVG Taisyklių 107.1 papunktyje nurodytus dokumentus, įsitikina, kad miesto VVG argumentai yra pagrįsti ir (jei taikoma) miesto VVG yra pajėgi vietos plėtros strategijos neįgyvendinimo ar netinkamo įgyvendinimo rizikas suvaldyti, apie tai informuoja miesto VVG. Jeigu Ministerija su miesto VVG argumentais nesutinka ir (ar) (jei taikoma) iš miesto VVG pateiktų dokumentų negali įsitikinti, kad miesto VVG yra pajėgi padidėjusias ir papildomas rizikas suvaldyti ir užtikrinti vietos plėtros strategijos tinkamą įgyvendinimą, Ministerija apie tai informuoja miesto VVG, nuroydama nesutikimo priežastis.

110. Miesto VVG, gavusi iš Ministerijos informaciją apie jos nepritarimą miesto VVG argumentams, atsižvelgdama į Ministerijos pasiūlymą dėl vietos plėtros strategijos pakeitimo per 20 darbo dienų parengia ir Ministerijai pateikia derinti vietos plėtros strategijos pakeitimo projektą.

111. Miesto VVG privalo informuoti apie miesto vietos veiklos grupės veiklą, viešinti vietos plėtros strategijos įgyvendinimą, skatinti miesto VVG veiklos teritorijos gyventojus ir šioje teritorijoje veiklą vykdančius juridinius asmenis dalyvauti vietos plėtros strategijos įgyvendinime (per viešus gyventojų susirinkimus; televizijos ir radijo laidas, informacinių straipsnių spausdinimą spaudoje, atlikus reprezentatyvią gyventojų apklausą; be minėtų būdų gali būti ir kitų viešinimo būdų).

112. Miesto VVG vietos plėtros strategijos įgyvendinimo metu privalo viešinti vietos plėtros strategijos įgyvendinimo eigą ir rezultatus interneto svetainėje (jeigu miesto VVG tokią turi) ir (arba) vienos iš šalių partnerių (savivaldybės) interneto svetainėje, taip pat užtikrinti nuolatinį joje pateikiamos informacijos atnaujinimą. Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo viešinimas miesto VVG interneto svetainėje (jeigu miesto VVG tokią turi) ir (arba) vienos iš šalių partnerių (savivaldybės) interneto svetainėje turi būti pradėtas ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo administravimo projekto sutarties sudarymo. Miesto VVG interneto svetainėje (jeigu miesto VVG tokią turi) ir (arba) vienos iš šalių partnerių (savivaldybės) interneto svetainėje turi būti skelbiama:

112.1. informacija apie miesto VVG;

112.1.1. miesto VVG įstatai;

112.1.2. miesto VVG narių pagal atstovaujamus partnerius (kurie atstovauja bendruomeninėms organizacijoms ir (ar) kitoms nevyriausybinėms organizacijoms; asocijuotoms verslo struktūroms ir (ar) įmonėms; savivaldybės tarybai ar savivaldybių taryboms) sąrašas;

112.1.3. miesto VVG visuotinio narių susirinkimo ir (jei taikoma) kito kolegialaus valdymo organo, kuris priiminėja sprendimus su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu susijusiais klausimais, narių pagal atstovaujamus partnerius (bendruomeninės organizacijos ir (ar) kitos nevyriausybinės organizacijos; asociacijos; asocijuotos verslo struktūros ir (ar) įmonės; savivaldybės taryba ar savivaldybių tarybos) sąrašas;

112.1.4. priėmimo į miesto VVG tvarka;

112.1.5. miesto VVG darbuotojų kontaktiniai duomenys (telefono Nr., el. pašto adresai);

112.1.6. bendrieji miesto VVG kontaktiniai duomenys (buveinės adresas, darbo laikas, telefono nr., el. pašto adresas);

112.2. informacija apie vietos plėtros strategijos įgyvendinimą:

112.2.1. vietos plėtros strategija, vietos plėtros strategijos pakeitimai ir vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ataskaitos;

112.2.2. miesto VVG paskelbti kvietimai ir jų dokumentai (turi būti skelbiama iki kvietime nurodyto vietos plėtros projektinių pasiūlymų teikimo termino pabaigos);

112.2.3. miesto VVG patvirtinti vietos plėtros projektų sąrašai ir rezervinių vietos plėtros projektų sąrašai;

112.2.4. informacija apie planuojamus ir vykčius miesto VVG visuotinio narių susirinkimo ir kito miesto VVG kolegialaus valdymo organo posėdžius, susijusius su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu (susirinkimų (posėdžių) darbotvarkės, protokolų išrašai);

112.2.5. informacija apie įgyvendinamus ir įgyvendintus vietos plėtros projektus (projektų veiklas, vykdytojus, siekiamus ir pasiektus rezultatus);

112.2.6. informacija apie planuojamus renginius, susijusius su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu, miesto VVG organizuojamus vietos plėtros projektų rengėjų ir vykdytojų mokymus;

112.3. nuorodos į Europos Sąjungos ir nacionalinius teisės aktus, reglamentuojančius vietos plėtros strategijų ir joms įgyvendinti skirtų vietos plėtros projektų atrankos, finansavimo ir įgyvendinimo tvarką.

113. Miesto VVG turi teisę skelbti ir kitą, nei nurodyta Taisyklių 112 punkte, su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu susijusią, informaciją, kurios paskelbimas nereikštų Taisyklių 44.2.4 papunktyje nustatyto principo ir (ar) Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatų pažeidimo.

114. Miesto VVG ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus pristato miesto VVG veiklos teritorijos gyventojams vietos plėtros strategijos įgyvendinimo metinę ataskaitą (toliau – metinė ataskaita) ar vietos plėtros strategijos įgyvendinimo galutinę ataskaitą (toliau – galutinė ataskaita) (pvz., organizuodama viešinimo ir aktyvinimo renginius, informuodama spaudoje, per televiziją ir pan.). Miesto VVG ataskaitos pristatymo teritorijos gyventojams pasirinktas būdas turi užtikrinti kuo platesnį miesto VVG veiklos teritorijos gyventojų informavimą.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

MIESTO VVG VYKDOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA, VERTINIMAS

115. Miesto VVG, vykdydama vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą turi:

115.1. rinkti, kaupti ir analizuoti informaciją apie vietos plėtros strategijos veiksmų įgyvendinimo eigą (pvz., faktinę veiksmų įgyvendinimo pradžią, vietos plėtros projektų, kuriuos miesto VVG yra atrinkusi atskiriems vietos plėtros strategijos veiksams įgyvendinti, veiklas, tikslines grupes, siekiamus rodiklius), vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėsenos rodiklių pasiekimą; prireikus atlikti tyrimus (pvz., vietos plėtros projektų vykdytojų ir (ar) veiklų dalyvių apklausas), skirtus nustatyti pasiektas vietos plėtros strategijos įgyvendinimo rodiklių reikšmes;

115.2. vertinti pagal Taisyklių 115.1 papunktį atliktų analizių, tyrimų rezultatus, lygindama juos su vietos plėtros strategijos nuostatomis; nustačiusi neatitikimų laiku imtis veiksmų, reikalingų tobulinti vietos plėtros strategijos įgyvendinimą (pvz., skelbti papildomus kvietimus, inicijuoti vietos plėtros strategijos keitimą) tam, kad būtų užtikrintas visų vietos plėtros strategijos veiksmų įgyvendinimas ir vietos plėtros strategijos rodiklių pasiekimas;

115.3. atlikti kitus vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėsenos, vertinimo veiksmus, kurie apibrėžti vietos plėtros strategijos dalyje „Vietos plėtros strategijos valdymo ir stebėsenos tvarkos apibūdinimas“ ir reikalingi laiku ištaisyti vietos plėtros strategijos įgyvendinimo eigos trūkumus, panaikinti vietos plėtros strategijos veiksmų neįgyvendinimo ar netinkamo įgyvendinimo, taip pat vietos plėtros strategijos įgyvendinimo rodiklių nepasiekimo rizikas.

116. Ministerija padeda miesto VVG vykdyti vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėseną, kiekvieną mėnesį jai miesto VVG elektroniniu paštu pateikdama duomenis iš 2014–2020 metų ES struktūrinių fondų posistemio (SFMIS2014) apie miesto VVG atrinktus vietos plėtros projektus, dėl kurių yra sudarytos projektų sutartys, numatytas pasiekti ir pasiektas stebėsenos rodiklių „BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)“, „Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius“ reikšmes (netaikoma miesto VVG, kurių vietos plėtros strategijos yra išbrauktos iš Taisyklių 31.1 ar 31.2 papunktyje nurodyto vietos plėtros strategijų sąrašo arba kurios yra pateikusios galutinę vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ataskaitą).

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS MINISTERIJOS VYKDOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA, PRIEŽIŪRA

117. Ministerija stebi visų vietos plėtros strategijų tikslų, uždavinių, veiksmų įgyvendinimą ir prižiūri, ar vietos plėtros strategija įgyvendinama pagal vietos plėtros strategijos nuostatas, taip pat ar miestų VVG joms Taisyklių 43 punkte nustatytas pareigas atlieka pagal šiose Taisyklėse nustatytus reikalavimus.

118. Ministerija, vykdydama vietos plėtros strategijų įgyvendinimo stebėseną ir priežiūrą:

118.1. analizuoja informaciją, gautą iš miestų VVG, taip pat renka ir analizuoja kitą su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu susijusią informaciją;

118.2. gavusi informaciją apie pareiškėjų pateiktus skundus ir nesutikimą su miesto VVG sprendimais ir veiksmais ar neveikimu vykdant vietos plėtros projektų atranką, vertina, ar miesto VVG patvirtinti kvietimo dokumentai pagal kuriuos miesto VVG vykdė vietos plėtros projektų atranką, atitinka jiems Taisyklėse nustatytus reikalavimus; taip pat ar miesto VVG vykdydama

vietos plėtros projektų atranką nepažeidė Taisyklių reikalavimų dėl kvietimo skelbimo, pareiškėjų informavimo, balsavimo priimant sprendimus, taip pat nešališkumo ir skaidrumo principų;

118.3. nustačiusi vietos plėtros strategijos įgyvendinimo (įskaitant pareigų, kurios miestų VVG nustatytos Taisyklių 43 punkte) trūkumą ir (ar) netinkamo įgyvendinimo ar neįgyvendinimo rizikų, imasi priemonių, t. y.:

118.3.1. teikia miesto VVG rekomendacijas ir (ar) nurodymus dėl vietos plėtros strategijos įgyvendinimo (įskaitant pareigų, kurios miestų VVG nustatytos Taisyklių 43 punkte) tobulinimo. Miesto VVG privalo Ministerijos nurodymus įvykdyti per Ministerijos nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 20 darbo dienų;

118.3.2. Taisyklių III skyriaus aštuntame skirsnyje nustatyta tvarka inicijuoja vietos plėtros strategijos keitimą;

118.3.3. atlieka kitus veiksmus, leidžiančius užtikrinti vietos plėtros strategijos ar jos atskirų veiksmų įgyvendinimo spartą;

118.4. gali pasitelkti išorės ekspertus 118.1–118.3 papunkčiuose nustatytų užduočių vykdymui.

119. Ministerija teikia nurodymus miesto VVG ir (ar) inicijuoja vietos plėtros strategijos keitimą tais atvejais, kai nustato, kad:

119.1. kyla rizika neįgyvendinti vietos plėtros strategijos uždavinių, veiksmų ar juos įgyvendinti pažeidžiant vietos plėtros strategijos nuostatas ir (ar) nepasiekti vietos plėtros strategijos rezultato ar produkto rodiklių;

119.2. neužtikrinama miesto VVG atitiktis Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 4 punkte nustatytiems reikalavimams;

119.3. kvietimo dokumentai, kuriuos miesto VVG yra paskelbusi, ar pagal kuriuos yra atrinkusi vietos plėtros projektus, neatitinka Taisyklių reikalavimų ar miesto VVG, atrinkdama vietos plėtros projektus, pažeidė Taisyklių reikalavimus;

119.4. miesto VVG užduotis, kurios jai nustatytos Taisyklių 43.1, 43.3–43.6 papunkčiuose, atlieka pažeisdama Taisyklėse nustatytus reikalavimus.

120. Jeigu Ministerija nustato 119.3 papunktyje apibrėžtas aplinkybes, ji gali nurodyti miesto VVG išbraukti iš vietos plėtros projektų sąrašo vietos plėtros projektus, kurie atrinkti pažeidžiant Taisyklių 119.3 papunktyje nurodytus reikalavimus, ar sudarytą vietos plėtros projektų sąrašą pripažinti netekusiu galios (tokį nurodymą Ministerija teikia tik tokiu atveju, kai nustatyti trūkumai negali būti ištaisyti kitais teisėtais būdais). Apie tokį Ministerijos nurodymą, pateiktą miesto VVG, Ministerija informuoja Agentūrą.

121. Ministerijos prašymu (bet ne rečiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus) miesto VVG privalo pateikti Ministerijai turimą informaciją, reikalingą Ministerijos vykdomai vietos plėtros strategijų įgyvendinimo stebėsenos ir priežiūros veiklai (įskaitant Taisyklių 46 punkte ir 67.2.2 papunktyje nurodytus dokumentus ir kitais, nei nustatyta Taisyklių 47 ir 67 punktuose, terminais ir atvejais, taip pat miesto VVG turimą informaciją apie miesto VVG, Administracinių ginčų komisijos ir Teismo nagrinėjamus pareiškėjų skundus dėl VVG priimtų sprendimų, veikimo ar neveikimo ir dėl šių skundų priimtus sprendimus).

DVYLIKTASIS SKIRSNIS VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS

122. Miesto VVG turi parengti ir Ministerijai Taisyklėse nustatyta tvarka pateikti metines ataskaitas ir galutinę ataskaitą (toliau kartu – ataskaitos).

123. Miesto VVG ataskaitas rengia pagal Taisyklių 8 priede nustatytą Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo metinės / galutinės ataskaitos formą.

124. Ataskaitos, prieš jas teikiant Ministerijai, turi būti patvirtintos visuotinio miesto VVG narių susirinkimo ir Taisyklių 114 punkte nustatyta tvarka pristatytos miesto VVG veiklos teritorijos gyventojams.

125. Miesto VVG metinę ataskaitą už praėjusius kalendorinius metus turi pateikti Ministerijai kiekvienais metais iki balandžio 1 d., išskyrus Taisyklių 126 punkte nustatytus atvejus.

126. Metinės ataskaitos rengti ir Ministerijai teikti nereikia:

126.1. už pirmuosius vietos plėtros strategijos įgyvendinimo kalendorinius metus tuo atveju, kai vietos plėtros strategija į siūlomų atrinkti ir finansuoti vietos plėtros strategijų sąrašą Taisyklių 2 skyriaus penktame skirsnyje nustatyta tvarka įtraukta vėliau nei ataskaitinių metų gegužės 1 d.

126.2. už paskutinius vietos plėtros strategijos įgyvendinimo kalendorinius metus; už šiuos metus miesto VVG atsiskaito rengdama galutinę ataskaitą.

127. Miesto VVG galutinę ataskaitą turi Ministerijai pateikti ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo paskutinio vietos plėtros strategijos veiksmo, numatyto vietos plėtros strategijos dalyje „Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo veiksmų planas“, užbaigimo dienos, bet ne vėliau kaip 2023 m. birželio 30 d. (paskutinio vietos plėtros strategijos veiksmo užbaigimo diena laikoma tada, kada vietos plėtros projektų vykdytojams baigus įgyvendinti visų miesto VVG atrinktų ir pagal vietos plėtros projektų finansavimo sąlygų aprašą finansuotų projektų veiklas, Agentūra Projektų finansavimo ir administravimo taisyklėse nustatyta tvarka patvirtina paskutinio miesto VVG atrinkto, pagal vietos plėtros projektų finansavimo sąlygų aprašą finansuoto, vietos plėtros projekto galutinį mokėjimo prašymą).

128. Miesto VVG Ministerijai turi pateikti ataskaitos kopiją ir jos pristatymą miesto VVG veiklos teritorijos gyventojams įrodančių dokumentų kopijas. Taip pat kartu su ataskaita Ministerijai turi būti pateiktos dokumentų, pagrindžiančių ataskaitose pateiktą informaciją, kopijos (išskyrus tų dokumentų, kuriuos miesto VVG jau yra teikusi Ministerijai ar Agentūrai ar kurie yra skelbiami miesto VVG interneto svetainėje ar vienos iš šalių partnerių (savivaldybės) interneto svetainėje, kopijas).

129. Jei miesto VVG nepateikia Ministerijai ataskaitos per Taisyklių 125 ar 127 punkte nustatytą terminą, Ministerija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Taisyklių 125 ar 127 punkte nustatyto termino pabaigos:

129.1. primena miesto VVG apie jos pareigą Ministerijai pateikti ataskaitą ir nustato papildomą terminą ataskaitai pateikti. Papildomas terminas metinei ataskaitai pateikti negali būti ilgesnis nei 10 darbo dienų, o galutinei ataskaitai pateikti – ilgesnis nei 20 darbo dienų, jeigu Ministerija ir miesto VVG bendru sutarimu nenusprendžia kitaip. Visais atvejais galutinės ataskaitos pateikimo Ministerijai terminas negali būti ilgesnis nei Taisyklių 127 punkte nustatytas paskutinis galimas galutinių ataskaitų pateikimo Ministerijai terminas;

129.2. apie tai informuoja Agentūrą.

130. Ministerija, gavusi miesto VVG parengtą ataskaitą, per 2 mėnesius:

130.1. įvertina, ar miesto VVG yra atlikusi Taisyklių 124 punkte nustatytus veiksmus; jeigu nustato, kad bent vienas iš Taisyklių 124 punkte nurodytų veiksmų nėra atliktas, atmeta ataskaitą jos daugiau nenagrinėdama, nustato papildomą terminą ataskaitai pateikti (papildomas terminas nustatomas laikantis Taisyklių 129.1 papunktyje nustatytų papildomo termino nustatymo reikalavimų) ir apie tai informuoja miesto VVG ir Agentūrą;

130.2. jeigu ataskaita atitinka Taisyklių 124 punkte nustatytus reikalavimus, įvertina vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pažangą, jos atitiktį vietos plėtros strategijos nuostatoms, taip pat miesto VVG užduočių, nurodytų Taisyklių 43.1 ir 43.3–43.5 papunkčiuose, vykdymą; galutinės ataskaitos atveju taip pat įvertina, ar vietos plėtros strategija gali būti pripažinta, įgyvendinta;

130.3. apie ataskaitos vertinimo rezultatus informuoja miesto VVG, o apie galutinės ataskaitos vertinimo rezultatus – ir Agentūrą.

131. Jeigu ataskaitoje pateikta informacija yra netiksli ar nepakankama Taisyklių 130.2 papunktyje nurodytiems vietos plėtros strategijos aspektams įvertinti, Ministerija kreipiasi į miesto VVG prašydama pateikti papildomą informaciją ir (ar) patikslinti ataskaitą, nustatydamas ne trumpesnę kaip 3 darbo dienų terminą. Terminas, per kurį miesto VVG teikia Ministerijos paprašytą papildomą informaciją ir (ar) tikslina ataskaitą, neįskaičiuojamas į Taisyklių 130 punkte nustatytą ataskaitos vertinimo terminą.

132. Jeigu Ministerija, išnagrinėjusi metinę vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ataskaitą, nustato vietos plėtros strategijos įgyvendinimo trūkumą ir (ar) netinkamo įgyvendinimo ar neįgyvendinimo riziką, atlieka Taisyklių 118.3 papunktyje nurodytus veiksmus.

IV SKYRIUS

MIESTO VVG SKUNDUS NAGRINĖJANČIOS INSTITUCIJOS

133. Miesto VVG, nesutikdama su Ministerijos priimtais sprendimais, veikimu arba neveikimu, juos skundžia Ministerijai Taisyklių 134 punkte nustatytais atvejais ir tvarka arba tiesiogiai Lietuvos administracinių ginčų komisijai Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui (toliau – Teismas) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – Administracinių bylų teisenos įstatymas) nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

134. Miesto VVG Ministerijos sprendimus, veikimą arba neveikimą, susijusius su vietos plėtros strategijų atranka, įgyvendinimo stebėseną, priežiūra, vietos plėtros strategijų keitimu, gali apskusti Ministerijai raštu ne vėliau kaip per 15 dienų nuo tos dienos, kurią sužinojo ar turėjo sužinoti apie šiuos sprendimus, veikimą ar neveikimą. Jei Ministerija netenkina miesto VVG skundo, miesto VVG šį Ministerijos sprendimą skundžia Teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

135. Pareiškėjai, nesutikdami su miesto VVG priimtais sprendimais, veikimu ar neveikimu, susijusiais su vietos plėtros projektų atranka (vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimu, vietos plėtros projektų sąrašų ir rezervinių vietos plėtros projektų sąrašų sudarymu ir tvirtinimu), juos skundžia miesto VVG Taisyklių 136 punkte nustatytais atvejais ir tvarka arba tiesiogiai Lietuvos administracinių ginčų komisijai Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme nustatyta tvarka ar Teismui Administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

136. Pareiškėjai miesto VVG darbuotojų veikimą ar neveikimą, susijusį su vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimu, gali apskusti miesto VVG vadovui raštu ne vėliau kaip per 15 dienų nuo tos dienos, kurią sužinojo ar turėjo sužinoti apie miesto VVG darbuotojų veikimą ar neveikimą. Jei miesto VVG netenkina pareiškėjo skundo, pareiškėjas šį miesto VVG sprendimą skundžia Teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

MIESTO VVG DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS

137. Miesto VVG privalo saugoti dokumentus, susijusius su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu ir pareiškėjų skundų, pateiktų miesto VVG, nagrinėjimu nuo vietos plėtros strategijos įtraukimo į Taisyklių 31.1 ar 31.2 papunkčiuose nurodytus vietos plėtros strategijų sąrašus iki 2029 m. gruodžio 31 d.

138. Miesto VVG turi saugoti šiuos dokumentus:

138.1. su vietos plėtros projektų atranka susijusius dokumentus (popierinėje arba skaitmeninėje laikmenoje) (kvietimo dokumentų originalus, kvietimų paskelbimą įrodančių dokumentų kopijas, vietos plėtros projektinių pasiūlymų ir jų priedų originalus, susirašinėjimo su pareiškėjais dokumentų originalus, susirašinėjimo su Agentūra ir Ministerija dokumentų kopijas, vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ataskaitų originalus, miesto VVG visuotinio narių susirinkimo ir kolegialaus valdymo organo posėdžių, kuriuose priimami sprendimai, susiję su vietos plėtros projektų atranka (kvietimo dokumentų, vietos plėtros projektų sąrašų ir rezervinių vietos plėtros projektų sąrašų tvirtinimu, keitimu), protokolų ir dalyvių sąrašų originalus);

138.2. su vietos plėtros strategijos keitimu susijusius dokumentus (pvz., miesto VVG prašymų keisti vietos plėtros strategiją ir jų priedų originalus, susirašinėjimo su Ministerija dokumentų kopijas, miesto VVG visuotinio narių susirinkimo posėdžių, kuriuose priimami sprendimai, susiję su vietos plėtros strategijos keitimu, protokolų, dalyvių sąrašų originalus);

138.3. su miesto VVG vykdoma vietos plėtros strategijos stebėseną, vertinimu ir vietos plėtros projektų stebėseną, taip pat atsiskaitymu Ministerijai susijusius dokumentus (metinių ir galutinės ataskaitų originalus ir ataskaitų priedų kopijas, tyrimų, kuriais nustatytos pasiektos vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėsenos rodiklių reikšmės, dokumentų originalus, vietos plėtros strategijos vykdytojos visuotinio narių susirinkimo ir kolegialaus valdymo organo posėdžių, kuriuose svarstytos metinės ir galutinės ataskaitos, protokolų, dalyvių sąrašų originalus);

138.4. kitus dokumentus, susijusius su Taisyklių 43 dalyje nustatytų pareigų vykdymu, originalus (taikoma miesto VVG parengtiems, patvirtintiems dokumentams) ar kopijas (taikoma Agentūros ir Ministerijos parengtiems, patvirtintiems dokumentams ir kitiems dokumentams).

139. Miesto VVG Taisyklių 138 punkte nurodytų dokumentų saugojimą organizuoja vadovaudamasi Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“ ir (arba) Nevalstybinių organizacijų ir privačių juridinių asmenų dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. V-152 „Dėl Nevalstybinių organizacijų ir privačių juridinių asmenų

dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“, ir (arba) Elektroninių dokumentų valdymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-158 „Dėl Elektroninių dokumentų valdymo taisyklių patvirtinimo“.

140. Kai dokumentai elektronine forma rengiami, gaunami (pavyzdžiui, elektroninėse laikmenose ar elektroniniu paštu), taip pat kai siunčiami ar gaunami elektroniniai laišakai ir gali būti užtikrintas šių dokumentų saugojimas elektronine forma, šių dokumentų popierinių versijų saugoti nereikia.

141. Miesto VVG privalo užtikrinti su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu ir pareiškėjų skundų, pateiktų miesto VVG, nagrinėjimu susijusių dokumentų (įskaitant elektroninius, pateiktus informacinių technologijų priemonėmis ir elektroninėse laikmenose) saugumą ir prieinamumą Ministerijai ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas kontroliuojančioms institucijoms vietos plėtros strategijos įgyvendinimo metu ir po vietos plėtros strategijos įgyvendinimo iki Taisyklių 137 punkte nurodyto termino.

Priedų pakeitimai:

Taisykliu 1 priedas

Taisykliu 2 priedas

Taisykliu 3 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

Taisykliu 4 priedas

Taisykliu 5 priedas

Taisykliu 6 priedas

Taisykliu 7 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

Taisykliu 8 priedas

Taisykliu 9 priedas

Taisyklių 10 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

Taisyklių 11 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [IV-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-984](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2018-12-31, i. k. 2018-22006

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 1V-992 „Dėl Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-921](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18203

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 1V-992 "Dėl Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-539](#), 2020-06-03, paskelbta TAR 2020-06-03, i. k. 2020-12081

Dėl vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 1V-992 "Dėl Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo